

Jaarverslaggeving 2017

Stichting KwadrantGroep

Drachten

INHOUDSOPGAVE

Pagina

5.1 Jaarrekening 2017

5.1.1	Geconsolideerde balans per 31 december 2017	4
5.1.2	Geconsolideerde resultatenrekening over 2017	5
5.1.3	Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2017	6
5.1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	7
5.1.5	Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2017	18
5.1.6	Mutatieoverzicht immateriële vaste activa	29
5.1.7	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	30
5.1.8	Mutatieoverzicht financiële vaste activa	31
5.1.9	Overzicht langlopende schulden ultimo 2017	32
5.1.10	Toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening over 2017	33
5.1.11	Enkelvoudige balans per 31 december 2017	45
5.1.12	Enkelvoudige resultatenrekening over 2017	46
5.1.13	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling enkelvoudige jaarrekening	47
5.1.14	Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2017	48
5.1.15	Enkelvoudig mutatieoverzicht immateriële vaste activa	59
5.1.16	Enkelvoudig mutatieoverzicht materiële vaste activa	60
5.1.17	Enkelvoudig mutatieoverzicht financiële vaste activa	61
5.1.18	Overzicht langlopende schulden ultimo 2017 (enkelvoudig)	62
5.1.19	Toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening over 2017	63

5.2 Overige gegevens

5.2.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	73
5.2.2	Nevenvestigingen	73
5.2.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	73

5.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

5.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

5.1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2017
(na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-17	31-dec-16
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	1.453.305	2.150.589
Materiële vaste activa	2	78.832.125	75.054.458
Financiële vaste activa	3	319.000	319.000
Totaal vaste activa		80.604.430	77.524.047
Vlottende activa			
Vorraden	4	248.062	313.637
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	1.101.671	316.502
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	6	9.154.511	6.329.545
Debiteuren en overige vorderingen	7	13.226.874	18.309.293
Liquide middelen	9	21.882.794	40.229.359
Totaal vlottende activa		45.613.912	65.498.336
Totaal activa		126.218.342	143.022.383
	Ref.	31-dec-17	31-dec-16
		€	€
PASSIVA			
Groepsvermogen			
Kapitaal	10	476	476
Bestemmingsreserves		3.040.166	3.127.592
Bestemmingsfondsen		43.981.180	51.700.675
Wettelijke reserves		233.227	512.985
Algemene en overige reserves		-1.196.048	4.062.872
Totaal groepsvermogen		46.059.001	59.404.600
Voorzieningen	11	9.408.334	4.166.593
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	12	31.274.156	36.489.727
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Overige kortlopende schulden	13	39.476.851	42.961.463
Totaal passiva		126.218.342	143.022.383

5.1.2 GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2017

	Ref.	2017 €	2016 €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	16	184.673.970	181.325.842
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	17	3.271.007	6.509.118
Overige bedrijfsopbrengsten	18	16.747.046	33.522.697
Som der bedrijfsopbrengsten		204.692.023	221.357.657
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	19	168.406.416	166.502.277
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	20	8.306.568	9.193.051
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	21	0	0
Overige bedrijfskosten	22	39.794.843	49.004.293
Som der bedrijfslasten		216.507.827	224.699.620
BEDRIJFSRESULTAAT		-11.815.804	-3.341.964
Financiële baten en lasten	23	-1.501.606	2.218.400
RESULTAAT BOEKJAAR (voor belastingen)		-13.317.410	-1.123.564
Vennootschapsbelasting	24	-28.189	-335.541
RESULTAAT BOEKJAAR (voor aandeel derden)		-13.345.599	-1.459.105
Aandeel derden	25	0	153.362
RESULTAAT BOEKJAAR		-13.345.599	-1.305.743
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		2017	2016
		€	€
Toevoeging/(onttrekking):			
Bestemmingsreserve		-87.426	-91.658
Bestemmingsfonds aanvaardbare kosten		-7.719.495	-2.115.796
Algemene / overige reserves		-5.538.678	901.712
		-13.345.599	-1.305.742

5.1.3 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT OVER 2017

	Ref.	2017		2016	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			-11.815.804		-3.341.963
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	20, 21	8.589.923		8.935.700	
- mutaties voorzieningen	11	5.241.741		2.409.826	
- boekresultaten afstoting vaste activa	18	0		0	
			13.831.664		11.345.526
Veranderingen in werkkapitaal:					
- voorraden	4	65.575		1.871.798	
- mutatie onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	-785.169		521.077	
- vorderingen	7	5.082.419		5.322.486	
- vorderingen/schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk -overschot	6	-2.824.966		1.046.740	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	13	-7.358.170		-1.244.612	
			-5.820.311		7.517.489
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			-3.804.451		15.521.052
Ontvangen interest	23	8.746		29.042	
Betaalde interest	23	-1.445.528		-1.318.270	
Vennootschapsbelasting	23	-28.192		-11.506	
			-1.464.974		-1.300.734
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			-5.269.425		14.220.318
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investeringen materiële vaste activa	2	-10.396.168		-4.522.164	
Desinvesteringen materiële vaste activa	2	12.424		8.042.293	
Investeringen immateriële vaste activa	1	-60.000		-102.206	
Desinvestering verkoop groepsmaatschappijen*)	23	0		3.723.912	
Investeringen in overige financiële vaste activa	3	0		0	
Desinvesteringen overige financiële vaste activa	3	0		58.500	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-10.443.744		7.200.335
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Kortlopend bankkrediet	13	0			
Nieuw opgenomen leningen	12	0		-3.351.829	
Aflossing langlopende schulden	12	-2.633.396		-5.069.269	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			-2.633.396		-8.421.098
Mutatie geldmiddelen			<u>-18.346.565</u>		<u>12.999.555</u>
Stand geldmiddelen per 1 januari	9		40.229.359		27.229.804
Stand geldmiddelen per 31 december	9		21.882.794		40.229.359
Mutatie geldmiddelen			-18.346.565		12.999.555

Toelichting:

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. In bovenstaand overzicht zijn onder meer de volgende non-cash items geëlimineerd:

- Investeringen betaald in 2018 € 1.226.563
- Boekwinst desinvesteringen € 283.355
- Rentelast betaald in 2018 € 64.824

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.1 Algemeen

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

De Stichting KwadrantGroep is statutair gevestigd te Drachten en het bezoekadres is Zonnedaauw 7 te Drachten. KvK nummer 01110074.

De belangrijkste activiteit is het verlenen van zorg.

De Stichting KwadrantGroep is hoofd van de KwadrantGroep.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2017, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2017.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi, de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 655, Titel 9 BW2 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

De Stichting KwadrantGroep is ontstaan uit verschillende fusies in het verleden. De bij de fusies overgenomen materiële vaste activa zijn in de administratie van de verkrijgende partij Stichting KwadrantGroep opgenomen, waardoor binnen de activa van Stichting KwadrantGroep verschil is ontstaan in de gehanteerde afschrijvingstermijnen. In 2017 heeft een herijking van de afschrijvingstermijnen plaatsgevonden, waarbij de harmonisatie van de afschrijvingstermijnen prospectief is verwerkt.

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2016 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2017 mogelijk te maken.

Continuïteitsveronderstelling

Het geconsolideerde resultaat voor het boekjaar 2017 bedraagt € 13,3 miljoen negatief. De ontwikkelingen in de zorg vragen van ons dat we efficiënt en kostenbewust werken. Daarom hebben we in ons meerjarenbeleid een verbeterprogramma opgenomen. Dit programma voorziet onder andere in een kostenreductie van € 9 miljoen op indirecte personeelskosten, verbetering van het rendement middels optimalisatie van de personele inzet en besparingen op bedrijfskosten. Het verbeterprogramma zal leiden tot een verbetering van het resultaat in de jaren 2018-2020. In 2017 is gestart met uitvoering van het verbeterprogramma, hetgeen onder andere heeft geleid tot een reorganisatievoorziening in de jaarrekening 2017 ter hoogte van € 8,6 miljoen die nader is toegelicht in de jaarrekening. Door de ING bank is ten aanzien van de kredietfaciliteit een aantal voorwaarden ten aanzien van financiële ratio's opgenomen. Over 2017 is niet voldaan aan de voorwaarde van de ING dat de DSCR groter dan 2,5 dient te zijn. Door het verlies over 2017 was de DSCR negatief. Op 23 april 2018 heeft ING Bank een waiver verstrekt met betrekking tot het niet realiseren van de afspraken aangaande de DSCR over 2017. In 2018 is er door de KwadrantGroep een nieuwe financiering aangetrokken in de vorm van een uitbreiding van de kredietfaciliteit bij de ING bank ter hoogte van € 10,5 miljoen. Met de uitbreiding van de kredietfaciliteit is de eis met betrekking tot de DSCR en de overige financiële ratio's komen te vervallen en met ingang van 2018 vervangen door de volgende ratio's: Personeelskostenratio lager dan 77%, EBITDA tenminste € 5,5 mln en de solvabiliteit dient tenminste 30% te zijn. Het verwachte resultaat over 2018 bedraagt € 2,8 miljoen negatief, naar verwachting zal over 2019 een positief resultaat worden behaald. Op basis van de eerste resultaten in 2018 kan worden geconcludeerd dat er sprake is van een duidelijk herstel, waardoor KwadrantGroep verwacht aan de nieuwe ratio's te kunnen voldoen. De Raad van Bestuur van de KwadrantGroep is van mening dat de continuïteit, op basis van de genomen maatregelen is gewaarborgd. Met inachtneming van bovenstaande is de jaarrekening 2017 Stichting KwadrantGroep opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Fusie

In 2017 hebben binnen de groep de volgende fusies plaatsgevonden:

Per 1 januari 2017 zijn Zorggroep Friesland B.V., B.V. Ontwikkeling en Beheer Thuiszorg Friesland, Gezamenlijke Zorgmaatschappij Friesland B.V., Verstrekkingen Gezondheidszorg Friesland B.V. en Zorgmaatwerk B.V. gefuseerd, waarbij Zorggroep Friesland B.V. de verkrijgende Vennootschap was en B.V. Ontwikkeling en Beheer Thuiszorg Friesland, Gezamenlijke Zorgmaatschappij Friesland B.V., Verstrekkingen Gezondheidszorg Friesland B.V. en Zorgmaatwerk B.V. de verdwijnende Vennootschappen waren.

Daarnaast zijn per 1 januari 2017 Stichting Kwadrantgroep, Administratiekantoor Zorggroep Friesland B.V. en KraamKwadrant B.V. gefuseerd, waarbij Stichting Kwadrantgroep de verkrijgende rechtspersoon was en Administratiekantoor Zorggroep Friesland B.V. en KraamKwadrant B.V. de verdwijnende rechtspersonen waren.

De fusies zijn in de jaarrekening verwerkt op basis van carry-over accounting.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Schattingswijziging

De Stichting KwadrantGroep is ontstaan uit verschillende fusies in het verleden. De bij de fusies overgenomen materiële vaste activa zijn in de administratie van de verkrijgende partij Stichting KwadrantGroep opgenomen, waardoor binnen de activa van Stichting KwadrantGroep verschil is ontstaan in de gehanteerde afschrijvingstermijnen. In 2017 heeft een schattingswijziging van de afschrijvingstermijnen plaatsgevonden die prospectief is verwerkt in de jaarrekening 2017. Voor de locaties Spiker, Talma Hoeve, Stelp en Berchiem heeft geen schattingswijziging plaatsgevonden, aangezien de te hanteren afschrijvingstermijnen voor deze locaties reeds met de afdeling Vastgoed en de controlerend accountant waren vastgesteld. De totale impact van de schattingswijziging ultimo 2017 bedraagt circa € 245.000 negatief voor Stichting de KwadrantGroep. Ultimo 2017 zijn de opslagen voor werkgeverslasten welke worden gehanteerd bij de personele voorzieningen en reserveringen herijkt. Het effect op het resultaat 2017 bedraagt circa € 600.000 negatief.

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van KwadrantGroep zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop overwegende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd.

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van Stichting KwadrantGroep.

Gegevens van geconsolideerde maatschappijen die andere grondslagen hanteren, zijn omgerekend naar de grondslagen van de rechtspersoon. Alleen wegens gegronde en in de toelichting vermelde redenen zijn in de geconsolideerde jaarrekening afwijkende grondslagen gehanteerd.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

In de jaarrekening zijn de volgende stichtingen en vennootschappen opgenomen die tot de groep behoren:

- Stichting KwadrantGroep enkelvoudig
- Stichting Thuiszorg Beheer Friesland te Drachten
- Huishoudelijke hulp KwadrantGroep B.V. (v/h Huishoudelijke Hulp De Friese Wouden B.V.) te Drachten (100%)
- Zorggroep Friesland B.V. te Drachten (100%)
- Vastgoedbeheer Zorggroep Friesland B.V. te Drachten (100%)
- Van Smaak B.V. te Drachten (100%)
- KraamKwadrant B.V. (v/h ISIS Kraamzorg B.V.) te Heerenveen (100%) (tot 1 januari 2017, fusie)
- B.V. Ontwikkeling en Beheer Zorggroep Friesland te Drachten (100%) (tot 1 januari 2017, fusie)
- Gezamenlijke Zorgmaatschappij Friesland B.V. te Drachten (100%) (tot 1 januari 2017, fusie)
- Verstrekkingen Gezondheidszorg Friesland B.V. te Drachten (100%) (tot 1 januari 2017, fusie)
- Zorgmaatwerk B.V. te Winsum (100%) (tot 1 januari 2017, fusie)
- Stichting Administratiekantoor Zorggroep Friesland B.V. (tot 1 januari 2017, fusie)
- Hulpmiddelen centrum Friesland B.V. te Drachten (100%) (tot 30 september 2016, verkocht)
- Lammert de Vries Revalidatietechniek B.V. te Leeuwarden (100%) (tot 30 september 2016, verkocht)
- Groene Kruis Winkel B.V. te Drachten (100%) (tot 30 september 2016, verkocht)
- Revatech Jissink B.V. te Waarland (100%) (tot 30 september 2016, verkocht)
- Dantuma Beheer B.V. te Leeuwarden (100%) (tot 15 april 2016, verkocht)
- Dantuma Orthopedie B.V. te Leeuwarden (100%) (tot 15 april 2016, verkocht)

Acquisities en desinvesteringen van groepsmaatschappijen

Vanaf de overnamedatum worden de resultaten en de identificeerbare activa en passiva van de overgenomen vennootschap opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening. De overnamedatum is het moment dat overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend op de desbetreffende vennootschap.

De verkrijgingsprijs bestaat uit het geldbedrag of het equivalent hiervan dat is overeengekomen voor de verkrijging van de overgenomen onderneming vermeerderd met eventuele direct toerekenbare kosten. Indien de verkrijgingsprijs hoger is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva wordt het meerdere als goodwill geactiveerd onder de immateriële vaste activa. Indien de verkrijgingsprijs lager is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva, dan wordt het verschil (negatieve goodwill) als overlopende passiefpost opgenomen.

De maatschappijen die in de consolidatie betrokken zijn, blijven in de consolidatie opgenomen tot het moment dat zij worden verkocht; deconsolidatie vindt plaats op het moment dat de beslissende zeggenschap wordt overgedragen.

In 2017 hebben binnen de groep geen acquisities en/of desinvesteringen plaatsvonden.

Op 2 maart 2018 heeft Vastgoed Beheer Zorggroep Friesland B.V. haar bedrijfspanden overgedragen aan Stichting Thuiszorg Beheer Friesland.

Tevens heeft Zorggroep Friesland B.V. op 2 maart 2018 haar aandelen in Vastgoed Beheer Zorggroep Friesland B.V. overgedragen aan Stichting Thuiszorg Beheer Friesland.

Op 5 maart 2018 heeft Stichting Thuiszorg Beheer Friesland haar aandelen in Zorggroep Friesland B.V. met haar dochtermaatschappij Van Smaak B.V. overgedragen aan de nieuwe (externe) eigenaar.

Verbonden rechtspersonen

Alle groepsmaatschappijen, zoals opgenomen in de paragraaf consolidatie, evenals de deelnemingen die zijn toegelicht bij de financiële vaste activa worden aangemerkt als verbonden partij. Transacties tussen groepsmaatschappijen worden in de consolidatie geëlimineerd. Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans, als een transactie met betrekking tot het actief of de verplichting niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen als een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Verder wordt een actief of een verplichting niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van Stichting KwadrantGroep.

Immateriële en materiële vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingstermijnen van immateriële en materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur van het vast actief.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Bedrijfsgebouwen : 0-20 %.
- Machines en installaties : 2,5-25 %.
- Andere vaste bedrijfsmiddelen : 6,7-33,3 %.
- Kosten van ontwikkeling : 33,3 %.
- Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom : 20 %.
- Kosten van goodwill die van derden is verkregen : 20 %.

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen.

De materiële vaste activa waarvan de instelling krachtens een financiële leaseovereenkomst de economische eigendom heeft, worden geactiveerd. De uit de financiële leaseovereenkomst voortkomende verplichting wordt als schuld verantwoord. De in de toekomstige leasetermijnen begrepen interest wordt gedurende de looptijd van de financiële leaseovereenkomst ten laste van het resultaat gebracht.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Activering huur vastgoed

De Richtlijn RJ 292 verplicht tot het activeren van langlopende huurcontracten, pachtovereenkomsten en leaseovereenkomsten indien er sprake is van financial lease. Een integrale beoordeling van de huurcontracten heeft plaatsgevonden aan de hand van de volgende criteria:

- A. De leaseperiode omvat meer dan 75% van de economische levensduur.
- B. De contante waarde van de minimale leasebetalingen bedraagt 90% of meer van de waarde van het leaseobject bij aanvang van de leaseovereenkomst.
- C. Het leaseobject is specifiek voor de gebruiker.
- D. Het leaseobject wordt eigendom na einde leaseperiode.
- E. De huurder heeft recht op koop na het einde van de leaseperiode.
- F. De huurder moet bij tussentijds beëindigen het verlies voor de verhuurder compenseren.
- G. De huurder heeft het recht tegen een lagere prijs dan marktconform het object na afloop van de leaseperiode te huren.

Op basis van de toetsing van de huurcontracten op voormelde criteria blijkt dat de contracten van de locaties Ny Statelân, Hofwijck, Het Nieuwe Hoek (opgezegd per 1 juli 2017), St Jozef, Swettehiem, Skilhiem, Oranjestins en de Skule voldoen aan de toepassing van richtlijn RJ292.

Groot onderhoud:

Kosten voor periodiek groot onderhoud worden ten laste gebracht van het resultaat op het moment dat deze zich voordoen.

Leasing

De instelling kan financial en operational leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financial lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operational leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend, en niet zozeer de juridische vorm.

Operational lease

Als de instelling optreedt als lessee in een operational lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen inzake operational lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, waarbij ook leningen van deze deelneming worden betrokken (netto-investering), wordt deze op nihil gewaardeerd. Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening.

De leningen aan niet-geconsolideerde deelnemingen worden initieel opgenomen tegen reële waarde. De grondslagen voor overige financiële vaste activa zijn opgenomen onder het kopje Financiële Instrumenten.

Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende post. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder de financiële baten en lasten.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Vaste activa - bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

De resultaten van KwadrantGroep staan onder druk. Over 2017 en 2016 zijn verliezen gerealiseerd. Deze verliezen worden met name veroorzaakt door dalende extramuraal brutomarges als gevolg van een lagere productiviteit in bepaalde regio's. Daarom is een zogenaamde impairmenttoets uitgevoerd ten aanzien van de waardering van het zorgvastgoed van Stichting KwadrantGroep. Het bestuur heeft hierbij de realiseerbare waarde van het zorgvastgoed opnieuw berekend door middel van een integrale bedrijfswaardeberekening. Deze berekening is uitgevoerd op het niveau van kasstroom genererende eenheid Stichting KwadrantGroep. Uit de integrale bedrijfswaardeberekening blijkt dat ultimo 2017 geen sprake is van een bijzondere waardevermindering.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Voorraden

Voorraden zijn gewaardeerd tegen inkoopprijs of lagere netto opbrengstwaarde. De lagere netto opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden. Bij waardering is rekening gehouden met eventuele incurantheid.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Deze worden door de instelling gescheiden van het basiscontract en apart verantwoord indien de economische kenmerken en risico's van het basiscontract en het daarin besloten derivaat niet nauw verwant zijn, indien een apart instrument met dezelfde voorwaarden als het in het contract besloten derivaat aan de definitie van een derivaat zou voldoen en het gecombineerde instrument niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening.

Financiële instrumenten, inclusief de van de basiscontracten gescheiden afgeleide financiële instrumenten, worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

Afscheiden embedded derivaten

Embedded derivaten worden afgescheiden van het basiscontract en afzonderlijk in de jaarrekening verwerkt conform de hiervoor beschreven grondslagen voor derivaten, indien wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- er bestaat geen nauw verband tussen de economische kenmerken en risico's van het in het contract besloten derivaat en de economische kenmerken en risico's van het basiscontract;
- een afzonderlijk instrument met dezelfde voorwaarden als het in het contract besloten derivaat zou voldoen aan de definitie van een derivaat; en
- het samengestelde instrument wordt niet tegen reële waarde gewaardeerd met verwerking van waardeveranderingen in het resultaat.

In contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Verstreckte leningen en overige vorderingen

Verstreckte leningen en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode (dit is voor KwadrantGroep gelijk aan nominale waarde), verminderd met bijzondere waardeverminderingsverliezen.

Overige financiële verplichtingen

Financiële verplichtingen die geen deel uitmaken van een handelsportefeuille worden tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd op basis van de effectieverentemethode (dit is voor KwadrantGroep gelijk aan nominale waarde).

Afgeleide financiële instrumenten

Afgeleide instrumenten worden gewaardeerd op kostprijs of lagere marktwaarde, tenzij hedge accounting onder het kostprijs hedge model wordt toegepast.

Indien kostprijs hedge accounting wordt toegepast, vindt eerste waardering plaats tegen reële waarde. Zolang het afgeleide instrument betrekking heeft op afdekking van het specifieke risico van een toekomstige transactie die naar verwachting zal plaatsvinden, vindt geen herwaardering van dit instrument plaats. Zodra de verwachte toekomstige transactie leidt tot verantwoording in de winst- en verliesrekening, wordt de met het afgeleide instrument samenhangende winst of het met het afgeleide instrument samenhangende verlies in de resultatenrekening verwerkt. Indien de afgedekte positie van een verwachte toekomstige transactie leidt tot de opname in de balans van een niet-financieel actief of een niet-financiële verplichting past de instelling de kostprijs van dit actief aan met de afdekkingsresultaten die nog niet in de resultatenrekening zijn verwerkt. Een verlies voor het percentage groter dan de omvang van het afgeleide instrument ten opzichte van de afgedekte positie wordt op basis van kostprijs of lagere marktwaarde direct in de resultatenrekening verwerkt.

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten wordt gewaardeerd tegen de opbrengstwaarde of de vervaardigingsprijs, zijnde de afgeleide verkoopwaarde van de reeds bestede verrichtingen. De productie van het onderhanden werk is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DBC's / DBC-zorgproducten die ultimo boekjaar openstonden. Op het onderhanden werk worden de voorschotten die ontvangen zijn van verzekeraars in mindering gebracht.

Vorderingen

De eerste waardering van vorderingen is tegen reële waarde, inclusief transactiekosten. De vervolgwaaardering van vorderingen is tegen geamortiseerde kostprijs (dit is voor KwadrantGroep gelijk aan nominale waarde). Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid (statisch/individueel bepaald).

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Voorziening arbeidsongeschiktheid

Ingevolge RJ271 is een voorziening opgenomen voor verplichtingen van loondoorbetalingen aan zieke werknemers. Onderdeel hiervan zijn zieke werknemers waarvan de verwachting is dat deze na 2 jaar ziekte voor een WIA uitkering in aanmerking komen. De voorziening is opgebouwd op basis van het aantal dagen dat loonbetaling bij ziekte zal plaatsvinden, gewaardeerd tegen het ultimo geldende uurtarief (inclusief opslag sociale werkgeverslasten).

Voorziening jubileumverplichtingen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

Voorziening persoonlijk budget levensfase (zonder toerekening aan jaren)

De voorziening persoonlijk budget levensfase (PBL) betreft een voorziening uit hoofde van een CAO verplichting in het kader van de overgangsregeling 45+. Het persoonlijk budget levensfase kwalificeert als een beloning met opbouw van rechten. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst eenmalig uit te keren PBL-uren. De berekening is gebaseerd op de CAO-bepalingen, blijfkans en leeftijd.

Voorziening reorganisatie KG

Stichting KwadrantGroep is medio 2017 gestart het Meerjarenbeleidsplan en het verbeterprogramma 2020. De besparing op indirecte personeelskosten is daarbij heel belangrijk, om deze besparing te kunnen realiseren is een reorganisatievoorziening gevormd. Stichting KwadrantGroep en de vakbonden zijn hiervoor een Sociaal Plan en een pre- mobiliteitsregeling overeengekomen. De KwadrantGroep heeft een gedetailleerd en geformaliseerd reorganisatieplan vastgesteld en is in 2017 gestart met de implementatie van dit plan. De voorzieningen wordt gewaardeerd tegen de nominale waarde, aangezien de momenten van het doen van de uitgaven niet op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld.

Voorziening herstructurering

Deze voorziening is gevormd voor de te verwachten kosten die moeten worden gemaakt voor regelingen met betrekking tot afvloeiing, herplaatsing of verdere opleiding c.q. ontwikkeling van medewerkers. Ultimo boekjaar betreffen dit de ex-medewerkers van Kraamkwadrant B.V. en Stichting GarantKwadrant. De grondslag voor de berekening bestaat uit: bruto salarissen, sociale lasten, pensioenen, opleidingen en outplacement kosten.

Voorziening Planning=Realisatie en overproductie

De voorziening is gevormd in verband met onzekerheden in de omzetverantwoording (gedeclareerde plusminuten).

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs (nominale waarde). De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn; baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn. Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Opbrengsten

De opbrengsten uit dienstverlening worden verantwoord naar rato van de verrichte prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum en in verhouding tot in totaal te verrichten diensten onder de voorwaarde dat het resultaat betrouwbaar kan worden geschat, dit indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- a. het bedrag kan op betrouwbare wijze worden bepaald;
- b. waarschijnlijke economische voordelen;
- c. de mate waarin de dienstverlening op de balansdatum is verricht kan op betrouwbare wijze worden bepaald;
- d. gemaakte kosten en kosten die nog moeten worden gemaakt kunnen betrouwbaar worden bepaald; als dat niet kan dan opbrengsten slechts verwerken tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening. Bij de berekening van het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten is geen rekening gehouden met de na-indexering. De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Over 2017 is sprake van twee soorten onzekerheden in de omzetverantwoording van de jaarrekening van Stichting KwadrantGroep.

a. Kwantitatieve onzekerheden over de hoogte van de verantwoorde omzet. Voor de extramurale zorg is in 2015 overgegaan op de methodiek van Planning = Realisatie ter verantwoording van de tijd aan cliënten bestede zorg. Deze methodiek is niet geheel conform de geldende richtlijnen gehanteerd. Over deze wijze van tijdsregistratie zijn geen expliciete afspraken gemaakt met de betreffende zorgverzekeraars, zorgkantoor en gemeenten. Er bestaat geen wettelijke verplichting om deze afspraken te maken. In de contracten staat niet vermeld welke methodiek van registratie gehanteerd dient te worden. Daarnaast zijn in aanvulling op de geplande uren plusuren geregistreerd en gedeclareerd, waarvan na intern onderzoek is gebleken dat de feitelijke levering van zorg niet volledig kon worden onderbouwd. Deze onzekerheden hebben met name betrekking op de declaraties via de Zorgverzekeringswet, maar ook in beperkte mate op de declaraties via de Wet Langdurige Zorg en de Wet Maatschappelijke Ondersteuning. De onzekerheden ten aanzien van de plusuren bedragen ca. € 1.200.000. Voor dit bedrag is uit voorzorg een voorziening gevormd. In de voorziening is tevens rekening gehouden met de nog niet afgewikkelde onzekerheden over 2016.

b. Voor de levering van Huishoudelijke hulp en dagbesteding maakt de KwadrantGroep gebruik van zorglevering door onderaannemers. Er zijn geen wettelijke verplichtingen om afspraken te maken met betrekking tot de aantoonbaarheid van feitelijke levering van zorg door onderaannemers. Contractueel heeft de KwadrantGroep voldaan aan de verplichting om de inzet van onderaannemers bij de gemeenten te melden. De feitelijke levering van zorg is aangetoond d.m.v. facturen en urenspecificaties van onderaannemers, dagrapportages, zorgplannen en klachtenregistratie. Om meer zekerheid te krijgen ten aanzien van de feitelijke levering van zorg, zijn aanvullend cliëntbevestigingen opgevraagd. Voor de Huishoudelijke hulp is dit vastgesteld d.m.v. door de cliënt ondertekende cliëntbevestigingen. Voor de cliënten (dementerende ouderen) die gebruik maken van dagbesteding is het niet mogelijk gebleken om de feitelijke levering van zorg te onderbouwen met ondertekende cliëntbevestigingen. Dit vertegenwoordigt een onzekerheid van ca. € 345.000. Voor dit bedrag is geen voorziening gevormd.

c. Kwalitatieve onzekerheden omtrent met name de feitelijke levering van zorg die voor alle financieringsstromen gelden. Uit de door interne controle uitgevoerde steekproeven zijn een aantal formele onjuistheden naar voren gekomen zoals het ontbreken van (tweezijdig) (getekende) zorgplannen/zorgovereenkomsten. Uit de hiervoor beschreven steekproeven en de overige uitgevoerde werkzaamheden zoals een vergelijking van de feitelijke personeelsinzet ten opzichte van de normatieve inzet, een controle van de klachtenregistraties en cijferanalyses op de omzet per periode zijn echter geen indicaties naar voren gekomen dat zorg feitelijk niet geleverd zou zijn.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Pensioenen

Stichting KwadrantGroep heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij KwadrantGroep. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij Pensioenfonds Zorg en Welzijn en bedrijfstakpensioenfonds Horeca en Catering. KwadrantGroep betaalt hiervoor premies die deels door de werkgever worden betaald en deels door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfonds. Daarbij behoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De nieuwe dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. In februari 2018 bedroeg de dekkingsgraad 101,6%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 124,3%. Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan binnen 9 jaar hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. De vereiste minimale dekkingsgraad voor het bedrijfstakpensioenfonds Horeca & Catering is 125%. De actuele dekkingsgraad per 31 januari 2018 is 114%. KwadrantGroep heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. KwadrantGroep heeft daarom de pensioenregeling verwerkt als een toegezegde-bijdrageregeling en heeft alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest. Tevens is hieronder opgenomen het aandeel van de stichting in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen danwel ontvangen dividenden van deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend en waardeveranderingen van financiële vaste activa en effecten.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en- verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst-en- verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief. Een krediet afgesloten tegen een lagere rente dan de marktrente, wordt als schuld in de balans opgenomen waarbij waardering plaatsvindt zoals opgenomen onder Financiële instrumenten. Het verschil tussen het hogere ontvangen bedrag van het krediet en de boekwaarde bij eerste verwerking betreft het voordeel als gevolg van de lagere rente. Dit voordeel wordt verwerkt als overheidssubsidie.

Belastingen naar de winst

Voor de belasting naar de winst worden, door toepassing van het geldende tarief (rekening houdend met permanente verschillen tussen de commerciële en fiscale winstberekening) voorzieningen getroffen op basis van het resultaat overeenkomstig de winst- en verliesrekening, hetgeen inhoudt dat, indien van toepassing, rekening wordt gehouden met latente belastingverplichtingen. Een aantal deelnemingen vormen in 2017 samen een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting, waarbij de moeder afrekent met de dochter op basis van het commerciële resultaat van de dochter. Per 31 december 2017 bestaat de fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting uit: Zorggroep Friesland B.V., Vastgoed Beheer Zorggroep Friesland B.V. en Van Smaak B.V.

Aandeel derden

Het aandeel derden is afzonderlijk in de geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking gebracht. Het aandeel derden in het groepsvermogen betreft het minderheidsbelang van derden in het eigen vermogen van de groepsmaatschappijen. Het aandeel van derden in het resultaat van groepsmaatschappijen wordt in de resultatenrekening in mindering gebracht op het groepsresultaat.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Uitgangspunten Sociaal Domein

Bij het bepalen van de WMO-omzet heeft de stichting de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gevolgd zoals hiervoor opgenomen. Met ingang van 2015 is als gevolg van de transitie een deel van de toenmalige AWBZ en ZVW zorg overgeheveld van de zorgkantoren respectievelijk de zorgverzekeraars naar de gemeenten ('decentralisatie'). Als gevolg van deze decentralisatie is er vanaf 2015 sprake van een bepaalde mate van omzetonzekerheden. Overeenkomstig de landelijke en gemeentelijke uitingen van de overheid heeft hierbij continuïteit van zorgverlening voorop gestaan. Dit heeft gevolgen die leiden tot inherente onzekerheden en schattingsrisico's in deze omzet van instellingen, die naar beste weten zijn geschat door de raad van bestuur van stichting en verwerkt in de jaarrekening, maar die tot nagekomen effecten kunnen leiden in volgend jaar. Hieraan ligt een aantal zaken ten grondslag, waaronder het feit dat per gemeente andere producten zijn afgesproken en separate voorwaarden gelden (tijdige aanwezigheid van een geldige beschikking, woonplaatsbeginsel, feitelijke zorglevering, zelfindicatie door medewerkers, e.d.).

Daarnaast is er gestreefd naar een finale afrekening resp. landelijke verantwoording van de zorg aan alle gemeenten waar de stichting een contracteringsrelatie mee heeft op basis van het landelijke ISD-protocol. Niet alle gemeenten hebben hiermee ingestemd. Dit kan ertoe leiden dat de verantwoorde omzet ter discussie kan worden gesteld. De wijze waarop de individuele gemeenten overgaan tot afwikkeling en vaststelling is op dit moment nog niet bekend, echter de raad van bestuur heeft deze mogelijke effecten naar beste weten geschat en verwerkt in deze jaarrekening waar mogelijk en wijst op het resterende inherente risico terzake dat kan leiden tot nagekomen financiële effecten in 2018 of later.

5.1.4.4 Grondslagen van segmentering

In de jaarrekening wordt overeenkomstig de Richtlijn Zorginstellingen een segmentatie van de resultatenrekening gemaakt in de volgende segmenten: WLZ, WMO, Zorgverzekeringswet en overig.

Bij de verdeling van de resultatenrekening per operationele segment is aangesloten op de activiteiten van het bedrijfsproces. De verdeling van indirecte kosten over de te onderscheiden zorgsoorten geschiedt op basis van de volgende uitgangspunten:

- indirecte personeelskosten: verdeling op basis van een percentage van de omzet;
- indirecte materiële kosten: verdeling op basis van een percentage van de omzet;
- indirecte overige kosten: verdeling op basis van een percentage van de omzet.

5.1.4.5 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Betalingen welke voortvloeien uit langlopende leningen worden voor het gedeelte dat betrekking heeft op de rente opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als kasstroom uit financieringsactiviteiten. In deze opstelling is de mutatie van de kortlopende schulden aan de kredietinstellingen begrepen in de mutatie van de liquide middelen.

Kasstromen uit financiële afgeleide instrumenten die worden verantwoord als reëlewaarde-hedges of kasstroomhedges worden in dezelfde categorie ingedeeld als de kasstromen uit de afgedekte balansposten.

Kasstromen uit financiële derivaten waarbij hedge accounting niet langer wordt toegepast, worden consistent met de aard van het instrument ingedeeld, vanaf de datum waarop de hedge accounting is beëindigd.

5.1.4.6 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

5.1.4.7 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellingsspecifieke (sectorale) regels.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Kosten van ontwikkeling	233.227	512.985
Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom	92.900	17.700
Kosten van goodwill die van derden is verkregen	1.127.178	1.619.904
Totaal immateriële vaste activa	<u><u>1.453.305</u></u>	<u><u>2.150.589</u></u>
	<u>2017</u>	<u>2016</u>
<i>Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	€	€
Boekwaarde per 1 januari	2.150.588	2.898.765
Bij: investeringen	60.000	0
Af: afschrijvingen	757.283	748.176
Boekwaarde per 31 december	<u><u>1.453.305</u></u>	<u><u>2.150.589</u></u>

Toelichting:

De kosten van ontwikkeling van het urenregistratiesysteem ONS zijn in 2015 geactiveerd. Ten behoeve van het geactiveerde immateriële vast actief is een wettelijke reserve gevormd, die ten laste komt van de algemene reserves. De jaarlijkse vrijval komt t.g.v. de algemene reserve (2017: € 279.758). Voor een nadere specificatie van het verloop van de immateriële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.6.

2. Materiële vaste activa

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	49.440.201	52.509.897
Machines en installaties	11.631.429	13.258.212
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	3.961.335	3.903.371
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste ac	13.799.160	5.382.978
Totaal materiële vaste activa	<u><u>78.832.125</u></u>	<u><u>75.054.458</u></u>
	<u>2017</u>	<u>2016</u>
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	€	€
Boekwaarde per 1 januari	75.054.458	85.587.227
Bij: investeringen	11.622.731	5.697.045
Af: afschrijvingen	7.549.285	8.444.872
Af: desinvesteringen	295.779	7.784.942
Boekwaarde per 31 december	<u><u>78.832.125</u></u>	<u><u>75.054.458</u></u>

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.7.

Onder de materiële vaste activa is voor een totaalbedrag van € 19.354.345 aan vaste activa opgenomen waarvan de zorginstelling alleen het economisch eigendom heeft. Dit bedrag heeft betrekking op bedrijfsgebouwen en terreinen. De materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa hebben met name betrekking op de nieuwbouw Parkhoven.

De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in bijlage 5.1.9.

3. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Overige vorderingen	319.000	319.000
Totaal financiële vaste activa	<u>319.000</u>	<u>319.000</u>
	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	319.000	701.536
Overige mutaties	0	-382.536
Boekwaarde per 31 december	<u><u>319.000</u></u>	<u><u>319.000</u></u>

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.8.

De post latente vennootschapsbelasting heeft betrekking op de fiscale eenheid Zorggroep Friesland B.V. De verwachting is dat een deel van het fiscale verlies van de fiscale eenheid binnen de wettelijke termijn middels carry forward zal kunnen worden verrekend. De latente belastingvordering is op basis daarvan bepaald op € 319.000 (20%). Het deel dat naar verwachting in 2018 kan worden gecompenseerd bedraagt ca. € 160.000.

4. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Handelsartikelen	248.062	313.637
Totaal voorraden	<u>248.062</u>	<u>313.637</u>

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

Toelichting:

Op de voorraden is geen voorziening voor incurantheid in aftrek gebracht.

Op de voorraden is pandrecht gevestigd als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in bijlage 5.1.9.

5. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten	1.248.918	1.357.369
Af: ontvangen voorschotten	-84.657	-953.011
Af: voorziening onderhanden werk	-62.590	-87.856
Totaal onderhanden werk	1.101.671	316.502

De specificatie per categorie DBC's / DBC-zorgproducten is als volgt weer te geven:

Stroom DBC's / DBC-zorgproducten	Gerealiseerde kosten en toegerekende winst	Af: verwerkte verliezen	Af: ontvangen voorschotten	Saldo per 31-dec-17
	€	€	€	€
DBC's geriatrische revalidatiezorg	403.921	0	0	403.921
DBC's Geestelijke gezondheidszorg	844.997	62.590	84.657	697.750
Totaal (onderhanden werk)	1.248.918	62.590	84.657	1.101.671

Toelichting:

De verwerkte verliezen betreffen voorzieningen per schadelastjaar voor de in dat jaar gerealiseerde overproductie.

6. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringoverschot AWBZ / Wlz

	t/m 2014	2015	2016	2017	totaal
	€	€	€	€	€
Saldo per 1 januari	0	1.243.015	5.086.530	0	6.329.545
Financieringsverschil boekjaar	0	0	0	5.515.859	5.515.859
Correcties voorgaande jaren	0	28.933	207.092	0	236.025
Betalingen/ontvangsten	0	-1.060.516	-1.866.403	0	-2.926.918
Subtotaal mutatie boekjaar	0	-1.031.583	-1.659.311	5.515.859	2.824.966
Saldo per 31 december	0	211.432	3.427.219	5.515.859	9.154.511

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

(vervolg)	<u>t/m 2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>
Stadium van vaststelling (per erkenning)*:				
Stichting KwadrantGroep	c	c	b	a
*) <i>Label Palet en de Friese Wouden</i>				
a= interne berekening				
b= overeenstemming met zorgverzekeraars				
c= definitieve vaststelling NZa				
			<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
			€	€
Waarvan gepresenteerd als:				
- vorderingen uit hoofde van financieringstekort			9.154.511	6.329.545
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot			0	0
			<u>9.154.511</u>	<u>6.329.545</u>
Specificatie financieringsverschil in het boekjaar			<u>2017</u>	<u>2016</u>
			€	€
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (inclusief subsidies)			98.070.784	100.133.340
Af: vergoedingen ter dekking van het wettelijk budget			92.554.925	95.046.810
Totaal financieringsverschil			<u>5.515.859</u>	<u>5.086.530</u>

Toelichting:

In bovenstaande opstelling zijn zowel de opbrengsten als ontvangsten opgenomen van het wettelijk budget als de subsidies zorginfrastructuur, eerstelijnsverblijf, extramurale behandeling en kapitaallasten. De vorderingen uit hoofde van financieringstekort met betrekking tot de jaren 2015 en 2016 zijn in het eerste kwartaal 2018 ontvangen.

7. Debiteuren en overige vorderingen

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	4.218.090	7.224.099
Nog te factureren omzet (incl. DBC's / DBC-zorgproducten)	6.577.338	7.648.718
Belastingen en sociale premies	266.677	178.080
Onverschuldigde betaling (WNT)	0	1.730
Overige vorderingen en overlopende activa	2.164.769	3.256.666
Totaal debiteuren en overige vorderingen	<u>13.226.874</u>	<u>18.309.293</u>

Toelichting:

De voorziening die in aftrek op de vorderingen is gebracht, bedraagt € 275.986 (2016: € 590.300). Ten behoeve van kortlopende schulden aan kredietinstellingen en langlopende schulden aan banken zijn de vorderingen verpand. Zie verder onder 5.1.5 onder langlopende schulden.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

9. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Bankrekeningen	17.827.124	34.164.524
Deposito's	4.025.406	6.025.381
Kassen	30.264	39.454
Totaal liquide middelen	<u>21.882.794</u>	<u>40.229.359</u>

Toelichting:

Voor een bedrag van € 210.600 is een bankgarantie afgegeven. Zie ook punt 15 Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa.

Uit hoofde van het penvoerderschap voor Coöperatie Tinz staat een bedrag van € 230.833 niet ter vrije beschikking.

Het overige deel van de liquide middelen staat volledig ter vrije beschikking.

PASSIVA

10. Groepsvermogen

Het groepsvermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Kapitaal	476	476
Bestemmingsreserves	3.040.166	3.127.592
Bestemmingsfondsen	43.981.180	51.700.675
Wettelijke reserves	233.227	512.985
Algemene en overige reserves	-1.196.048	4.062.872
Totaal groepsvermogen	<u>46.059.001</u>	<u>59.404.600</u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2017</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Kapitaal	476	0	0	476
Totaal kapitaal	<u>476</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>476</u>

Bestemmingsreserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2017</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Bestemmingsreserves:				
Bestemmingsreserves Wmo	695.008	0	0	695.008
Huisvesting	2.430.767	-87.426	0	2.343.341
Welzijn ouderen Achtkarspelen	1.817	0	0	1.817
Totaal bestemmingsreserves	<u>3.127.592</u>	<u>-87.426</u>	<u>0</u>	<u>3.040.166</u>

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

Toelichting:

De Reserve Huisvesting dient ter dekking van de kosten nieuwbouw Surhuisterveen, Gorredijk en De Drift te Drachten. De bestemmingsreserve wordt voor ca. € 1 miljoen aangewend voor de egalisatie van de afschrijvingskosten vanaf 2005 op het gebouw te Surhuisterveen. Het resterende bedrag wordt aangewend voor de egalisatie van de kapitaalslasten van de hiervoor genoemde gebouwen.

De Reserve WOA waarover niet vrij kan worden beschikt, is ontstaan uit met de Gemeente Achtkarspelen gemaakte afspraken over subsidiabele activiteiten van het cluster Welzijn. In 2017 zijn geen kosten t.l.v. deze reserve gebracht. De Reserve WMO is in 2012 bij Stichting Palet gevormd. In het boekjaar hebben geen mutaties plaatsgevonden.

Bestemmingsfondsen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2017	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€
Bestemmingsfondsen:				
Reserve aanvaardbare kosten	51.700.675	-7.719.495	0	43.981.180
Totaal bestemmingsfondsen	51.700.675	-7.719.495	0	43.981.180

Toelichting:

Het bestemmingsfonds reserve aanvaardbare kosten wordt gevormd op basis van de NZa beleidsregels. De reserve kan alleen wijzigen door toevoegingen en onttrekkingen die ieder jaar ontstaan als gevolg van verschillen tussen de exploitatiekosten van dat jaar en de aanvaardbare kosten van dat jaar. Een positief saldo van het bestemmingsfonds reserve aanvaardbare kosten dient beschikbaar te worden gehouden voor door de NZa beleidsregels aangewezen zorgactiviteiten.

Wettelijke reserves

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2017	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€
Wettelijke reserve	512.985	0	-279.758	233.227
Totaal wettelijke reserves	512.985	0	-279.758	233.227

Toelichting:

Ten behoeve van het geactiveerde immateriële vast actief is een wettelijke reserve gevormd, die ten laste komt van de algemene reserves. De jaarlijkse vrijval komt t.g.v. de algemene reserve (2017: € 279.758).

Algemene en overige reserves

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2017	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€
Algemene en overige reserves	4.062.872	-5.538.678	279.758	-1.196.048
Totaal algemene en overige reserves	4.062.872	-5.538.678	279.758	-1.196.048

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

Overzicht van het totaalresultaat van de instelling

	<u>31-dec-2017</u>	<u>31-dec-2016</u>
	€	€
Geconsolideerd netto-resultaat (na belastingen) toekomend aan de instelling	-13.345.599	-1.305.742
Herwaardering materiële vaste activa	0	0
Af: Gerealiseerde herwaardering ten laste van het eigen vermogen	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal van de rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen van de instelling als onderdeel van het groepsvermogen	0	0
Totaalresultaat van de instelling	<u><u>-13.345.599</u></u>	<u><u>-1.305.742</u></u>

11. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te g</i>	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-17</u>	<u>Dotatie</u>	<u>Onttrekking</u>	<u>Vrijval</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-17</u>
	€	€	€	€	€
Herstructurering	111.853	0	57.835	0	54.018
P=R en overproductie	1.802.821	1.447.834	749.376	778.736	1.722.543
Jubilea	1.188.801	299.254	116.723	0	1.371.332
Arbeidsongeschiktheid	889.317	308.822	231.350	0	966.789
Persoonlijke levensfase budget	87.701	19.925	60.933	0	46.693
CAOwijziging	86.100	0	26.868	59.232	0
Reorganisatievoorziening	0	8.620.699	3.373.740	0	5.246.959
Totaal voorzieningen	<u><u>4.166.593</u></u>	<u><u>10.696.534</u></u>	<u><u>4.616.825</u></u>	<u><u>837.968</u></u>	<u><u>9.408.334</u></u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	<u>31-dec-17</u>
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	794.695
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	8.613.639
hiervan > 5 jaar	47.993

Toelichting per categorie voorziening:*- Herstructurering*

Deze voorziening is gevormd voor de te verwachten kosten die moeten worden gemaakt voor regelingen met betrekking tot afvloeiing, herplaatsing of verdere opleiding c.q. ontwikkeling van ex-medewerkers van Kraamkwadrant B.V. (€ 49.505) en Stichting GarantKwadrant (€ 4.513). De grondslag voor de berekening bestaat uit: bruto salarissen, sociale lasten, pensioenen, opleidingen en outplacement kosten.

- Planning=Realisatie en overproductie

In de extramuraal zorg is overgegaan op de methodiek van Planning=Realisatie ter verantwoording van de tijd aan cliënten bestede zorg. Deze methodiek is niet geheel conform de geldende richtlijnen gehanteerd waardoor er onzekerheid is ontstaan ten aanzien van de gedeclareerde plusminuten. Een verdere toelichting is opgenomen onder 5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling.

De voorziening voor Planning=Realisatie en overproductie is gebaseerd op nominale waarde en heeft naar verwachting een looptijd > 1 jr. en < 5 jr.

- Jubilea

De jubileumvoorziening voorziet in de toekomstige uitkeringen bij jubilea.

- Arbeidsongeschiktheid

De voorziening is getroffen voor het in de toekomst door te betalen loon als:

* de werknemer op balansdatum geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt is verklaard i.h.k.v. de WIA/WGA;

* de zorginstelling direct de verplichting heeft tot doorbetalen van het loon.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

Toelichting per categorie voorziening (vervolg):

- *Persoonlijke Levensfase Budget*

De voorziening omtrent levensfasebudget is gebaseerd op de contante waarde.

- *CAOWijziging*

De voorziening is getroffen i.v.m. een mogelijke nabetaling a.g.v. het toepassen van de CAO contractcatering. In 2017 is de juridische kwestie opgelost. Het saldo van de voorziening is in 2017 ten gunste van het resultaat gebracht.

- *Reorganisatievoorziening*

Voor een nadere toelichting op de reorganisatievoorziening wordt verwezen naar de grondslagen van waardering en resultaatbepaling (5.1.4). Het kortlopende deel van de voorziening reorganisatie ad € 2.897.307 is omgezet in een op korte termijn opeisbare schuld en als zodanig gepresenteerd onder de nog te betalen salarissen.

12. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Schulden aan banken	31.274.156	36.489.727
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>31.274.156</u>	<u>36.489.727</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2017	2016
	€	€
Stand per 1 januari	39.123.060	44.146.263
Bij: nieuwe leningen	0	5.920.000
Af : bijzondere waardeverminderingen a.g.v. boekwaardecorrectie	0	-5.873.934
Af: aflossingen	-2.633.396	-5.069.269
Stand per 31 december	<u>36.489.664</u>	<u>39.123.060</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	5.215.508	2.633.332
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>31.274.156</u>	<u>36.489.728</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

	2017	2016
	€	€
Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	5.215.508	2.633.332
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	31.274.156	36.489.727
hiervan > 5 jaar	21.999.359	20.756.922

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden (5.1.9). De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

Toelichting:

Als gevolg van de juridische fusie zijn de leningen van de fusiepartners overgegaan op de verkrijgende stichting, Stichting KwadrantGroep. De overeengekomende condities, voorwaarden, zekerheden en bepalingen van de Kredietfaciliteit bij ING Bank N.V. blijven ongewijzigd van kracht.

Als onderpand voor de verstrekte kredietfaciliteiten en de verstrekte leningen door de ING zijn de volgende zekerheden gesteld :

- a. het recht van eerste hypotheek ad € 17.500.000 op
 - Bedrijfspannd gelegen aan Prinses Margrietstraat 1 te Bergum
 - Appartementsrecht (1e in rang), gelegen aan: Stationsweg 72-74-76 en 78 te Gorredijk
- b. het recht van eerste hypotheek van € 4.200.000 op het bedrijfspannd; gelegen aan de Richterlaan 5 te Drachten
- c. verpanding bedrijfsuitrusting, voorraden en boekvorderingen (eerste pandrecht)
- d. een kapitaalinstandhoudingsverklaring/non-onttrekkingsverklaring door Zorggroep Friesland B.V., waarbij een minimale solvabiliteit van 25% wordt aangehouden
- e. een non onttrekkingsverklaring waarbij geen uitkeringen plaatsvinden aan de aandeelhouders indien de solvabiliteit minder dan 25% is (Van Smaak B.V.).

Tevens zijn de volgende voorwaarden opgenomen: Omzetratio minimaal 15%, solvabiliteit minimaal 25%, DSCR groter dan 2,5, en de intercompany vorderingen mogen niet meer bedragen dan € 2.5 miljoen. Over 2017 wordt niet aan de voorwaarde m.b.t. de DSCR voldaan. Stichting KwadrantGroep heeft ING Bank verzocht een waiver te verstrekken voor het niet realiseren van de afgesproken convenanten. Op 23 april 2018 heeft ING Bank een waiver verstrekt met betrekking tot het niet realiseren van de afspraken aangaande de DSCR over 2017.

De verstrekte zekerheden voor de opgenomen leningen en verstrekte kredietfaciliteiten bij ABN Amro luiden als volgt:

- a. het recht van eerste hypotheek ad € 4.000.000 op het kantoorpand gelegen aan Zonedauw 7 te Drachten.

De verstrekte zekerheden voor de opgenomen leningen en verstrekte kredietfaciliteiten bij Rabobank luiden als volgt:

- a. recht van tweede hypotheek ad € 1.000.000 op het pand Achter de Hoven 268 te Leeuwarden.

Voor de kredietfaciliteit van ING Bank in Vastgoedbeheer Zorggroep Friesland B.V. zijn de volgende zekerheden gesteld:

- hypotheekrecht op bedrijfspannd Mr W.M.Oppedijk van Veenweg 40 te Burgum, eerste in rang
- een kapitaalinstandhoudingsverklaring af te geven door Zorggroep Friesland BV
- verpanding creditgelden

De financial lease verplichting heeft betrekking op huurpanden waarvan de waarde o.b.v. RJ292 is geactiveerd. In 2017 is het pand Nieuwe Hoek verlaten. De huur is per 1 juli 2017 opgezegd.

13. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	5.215.508	2.633.332
Crediteuren	5.548.532	5.816.301
Belastingen en premies sociale verzekeringen	3.671.725	6.098.763
Schulden terzake pensioenen	1.250.632	3.542.245
Vakantiegeld	5.185.200	4.794.081
Vakantiedagen	5.398.873	5.249.102
Nog te betalen salarissen	8.461.745	7.043.564
Overige schulden en overlopende passiva	4.744.637	7.784.075
Totaal overige kortlopende schulden	<u>39.476.851</u>	<u>42.961.463</u>

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

Toelichting:

Onder de post nog te betalen salarissen is een bedrag verantwoord van € 1.484.723 in verband met een nabetaling van ORT over verlof over de periode 2012-2015. Hiervan wordt een bedrag van € 748.960 uitbetaald in 2018 en 725.763 in 2019. Onder de overige schulden en overlopende passiva is een schuld overproductie DBC's GGZ over de periode 2014-2016 van € 257.624 verantwoord (betreft In Hoofdzaken B.V.).

De kredietfaciliteit bij ING bedraagt per 31 december 2017 € 3.000.000. De verstrekte zekerheden zijn toegelicht bij de langlopende schulden. Door de verkoop in 2018 van Zorggroep Friesland B.V. en Van Smaak B.V. zijn de Hypothecaire lening ING 65.01.43.450 en de Financiering ING 65.01.44.066 die in 2018 zijn afgelost volledig als kortlopende schuld opgenomen in de jaarrekening.

Het kortlopende deel van de voorziening reorganisatie van € 2.897.307 is omgezet in een op korte termijn opeisbare schuld en als zodanig gepresenteerd onder de nog te betalen salarissen.

15. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Huurverplichtingen

Het jaarlijks bedrag van met derden aangegane huurverplichtingen van onroerende zaken bedraagt in het boekjaar € 6.215.584. De contracten zijn overwegend langlopend van aard, met als uiterste datum 1 april 2036.

Leaseverplichtingen

De totale leaseverplichtingen per 1 januari 2018 bedragen € 321.200 per jaar.

Bankgarantie

Zoals onder 9. liquide middelen reeds is vermeld, is voor een bedrag van € 210.600 een bankverklaring afgegeven. Dit betreft een bankverklaring inzake huurverplichtingen jegens Pygo Netherlands Holding B.V. (2016: Koopmans Projecten B.V.).

Garantstelling

Voor alle schulden uit hoofde van rechtshandelingen en het negatieve eigen vermogen van Kraamkwadrant B.V. heeft Stichting KwadrantGroep tezamen met Stichting Thuiszorg Beheer Friesland een garantstelling afgegeven tot 1 juni 2017.

In 2016 zijn de aandelen verkocht van de volgende dochtermaatschappijen: Hulpmiddelencentrum Friesland B.V., Lammert de Vries Revalidatietechniek B.V., Revatech Jissink B.V., Groene Kruis Winkel B.V. en Dantuma Leeuwarden Beheer B.V. In de verkoopovereenkomsten zijn door Stichting KwadrantGroep garanties en vrijwaringen afgegeven. De termijn waarbinnen claims met betrekking tot de afgegeven garanties en vrijwaringen kunnen worden ingediend bestrijkt een periode van maximaal 5 jaar.

Call- en putoptie huurcontract

In een huurcontract, afgesloten door Vastgoed Beheer Zorggroep Friesland B.V., is een call- en putoptie opgenomen. De huurder heeft het recht om het gehuurde te kopen, waarbij de verhuurder de plicht heeft om te leveren. Daarnaast heeft verhuurder het recht om het verhuurde aan de huurder te verkopen, waarbij huurder de plicht heeft om het gehuurde te kopen. De uitoefenprijs van deze optie is € 600.887. Dit huurcontract is ingegaan op 1 oktober 2016 en heeft een looptijd van vijf jaar.

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële nacontroles door zorgkantoren, zorgverzekeraars en gemeenten op de gedeclareerde zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële nacontroles zijn vooralsnog onzeker en daarom zijn er hiervoor geen verplichtingen opgenomen in de balans.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

De wijkverpleging (de extramurale producten PV (Persoonlijke verzorging) en VP (verpleging)) wordt met ingang van boekjaar 2015 bekostigd vanuit de Zvw. Daarnaast wordt de Geriatrische revalidatieZorg (GRZ) en de Geneeskundige Geestelijke GezondheidsZorg (GGZ) bekostigd vanuit de ZVW. Voor zowel wijkverpleging, GRZ als GGZ is het macrobeheersinstrument van toepassing op grond waarvan bij een overschrijding van het landelijk budgetplafond het mogelijk is dat zorgaanbieders op basis hiervan een terugbetalingsverplichting opgelegd krijgen. Bij het opstellen van de jaarrekening 2017 bestaat nog geen inzicht in de omvang van deze verplichting. Stichting KwadrantGroep is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2017.

VPB-plicht Jeugdzorg

Door de invoering van de Jeugdwet met ingang van 1 januari 2015, zijn gemeenten verantwoordelijk voor de organisatie van jeugdzorg/-hulp aan haar minderjarige inwoners. Hiertoe sluiten gemeenten contracten af met de diverse aanbieders van jeugdzorg/-hulp. Voor de jeugdzorginstelling zelf kan de wijziging van subsidiebekostiging (tot 2015) naar bekostiging op contractsbasis (vanaf 2015) - meer dan voorheen - tot het risico van (gedeeltelijke) vennootschapsbelastingplicht leiden. Oorzaak van deze eventuele vennootschapsbelastingplicht ligt in het feit dat jeugdzorginstellingen veelal geen beroep meer kunnen doen op de zogenoemde 'subsidie-vrijstelling' in de vennootschapsbelasting, omdat niet meer wordt voldaan aan de bijbehorende voorwaarden. Daardoor wordt aangenomen dat de jeugdzorginstellingen (meestentijds stichtingen) in beginsel een onderneming in fiscale zin drijven met (gedeeltelijke) vennootschapsbelastingplicht tot gevolg. Eenmaal vennootschapsbelastingplichtig is voor deze instellingen vervolgens van belang of er nog andere mogelijkheden c.q. vrijstellingen zijn om (gedeeltelijke) vennootschapsbelastingplicht te voorkomen. Hierbij valt te denken aan de zogenoemde 'zorgvrijstelling' in de vennootschapsbelasting. De instelling heeft een analyse gemaakt van de eventuele vennootschapsbelastingplicht en heeft geen rekening gehouden met een eventuele belastingplicht in de jaarrekening vanwege de geringe omvang van de omzet jeugd in de totale omzet van de stichting (de grens i.v.m. de zorgvrijstelling van minimaal 90% omzet betreft zorgprestaties, wordt ruimschoots gehaald).

Fiscale eenheid voor de omzetbelasting

Stichting KwadrantGroep maakte in 2017 onderdeel uit van een fiscale eenheid omzetbelasting met Huishoudelijke Hulp KwadrantGroep B.V. en is uit dien hoofde hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden van de fiscale eenheid.

Zorggroep Friesland B.V. maakte in 2017 samen met Vastgoed Beheer Zorggroep Friesland B.V. onderdeel uit van een fiscale eenheid omzetbelasting.

Fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting

Zorggroep Friesland B.V. maakte in 2017 samen met Van Smaak B.V. en Vastgoed Beheer Zorggroep Friesland B.V. onderdeel uit van een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting.

Op grond van de invorderingswet zijn de vennootschap en de met haar gevoegde moederonderneming ieder hoofdelijk aansprakelijk voor ter zake door de combinatie verschuldigde belasting.

5.1.6 MUTATIEOVERZICHT IMMATERIELE VASTE ACTIVA

	Kosten op- richting en uitgifte van aandelen	Kosten van ontwikkeling	Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom	Kosten van goodwill die van derden is verkregen	Vooruitbe- talingen op immateriële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2017						
- aanschafwaarde	0	839.430	119.000	2.222.832	0	3.181.262
- cumulatieve afschrijvingen	0	326.445	53.300	650.928	0	1.030.673
Boekwaarde per 1 januari 2017	<u>0</u>	<u>512.985</u>	<u>65.700</u>	<u>1.571.904</u>	<u>0</u>	<u>2.150.589</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen *)	0	0	60.000	0	0	60.000
- afschrijvingen	0	279.758	32.800	444.725	0	757.283
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>0</u>	<u>-279.758</u>	<u>27.200</u>	<u>-444.725</u>	<u>0</u>	<u>-697.283</u>
Stand per 31 december 2017						
- aanschafwaarde	0	839.430	179.000	2.222.832	0	3.241.262
- cumulatieve afschrijvingen	0	606.204	86.100	1.095.653	0	1.787.957
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>0</u>	<u>233.226</u>	<u>92.900</u>	<u>1.127.179</u>	<u>0</u>	<u>1.453.305</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>		33,3%	20,0%	20,0%		

*) Van de totale aanschaf licenties in 2017 van € 60.000 is € 20.000 opgenomen onder nog te betalen kosten.

5.1.7 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en voortuitbetalingen op materiële vaste activa	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2017						
- aanschafwaarde	81.928.556	25.639.067	17.382.165	5.382.978	0	130.332.766
- cumulatieve afschrijvingen	29.418.659	12.380.855	13.478.794	0	0	55.278.308
Boekwaarde per 1 januari 2017	<u>52.509.897</u>	<u>13.258.212</u>	<u>3.903.371</u>	<u>5.382.978</u>	<u>0</u>	<u>75.054.458</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	1.137.457	626.525	1.442.569	8.416.180	0	11.622.731
- afschrijvingen *)	4.116.841	2.154.432	1.278.012	0	0	7.549.285
- desinvesteringen aanschafwaarde *)	1.516.106	666.914	568.806	0	0	2.751.826
cumulatieve afschrijvingen per saldo	<u>1.425.794</u>	<u>568.038</u>	<u>462.213</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>2.456.047</u>
	90.312	98.876	106.593	0	0	295.779
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-3.069.696</u>	<u>-1.626.783</u>	<u>57.964</u>	<u>8.416.180</u>	<u>0</u>	<u>3.777.667</u>
Stand per 31 december 2017						
- aanschafwaarde	81.549.907	25.598.678	18.255.928	13.799.160	0	139.203.673
- cumulatieve afschrijvingen	32.109.706	13.967.249	14.294.593	0	0	60.371.548
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>49.440.201</u>	<u>11.631.429</u>	<u>3.961.335</u>	<u>13.799.160</u>	<u>0</u>	<u>78.832.125</u>
Afschrijvingspercentage	0-20%	2,5-25%	6,7-33,3%	0,0%		

*) In 2017 is het huurcontract van het pand Nieuwe Hoek (financial lease) opgezegd.

*) In 2017 heeft een schattingswijziging van de afschrijvingstermijnen plaatsgevonden, voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de grondslagen van waardering en resultaatbepaling (5.1.4)

5.1.8 MUTATIEOVERZICHT FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	Deelnemingen	Vorderingen op participanten en op maatschappij- en waarin wordt deelgenomen (deelnemingen)	Overige effecten	Vordering op grond van compensa- tieregeling	Overige vorderingen	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2017	0	0	0	0	319.000	319.000
Overige mutaties	0	0	0	0	0	0
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>319.000</u>	<u>319.000</u>
Som waardeverminderingen						0

5.1.9 Overzicht langlopende schulden ultimo 2017

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werk- elijke- rente	Restschuld 31 december 2016	Nieuwe leningen in 2017	Aflossing in 2017	Restschuld 31 december 2017	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2017	Aflossings- wijze	Aflossing 2018	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
Hypothecaire lening ING 65.01.43.450 *)	1-apr-12	3.000.000	25	onderhands	var.	2.430.000	0	120.000	2.310.000	0	0	lineair	2.310.000	hyp. en pandrecht
Financiering ING 65.01.44.066 *)	1-jan-10	1.200.000	10	onderhands	var.	630.000	0	120.000	510.000	0	0	lineair	510.000	hyp. en pandrecht
ING *)	1-jul-12	1.500.000	10	hypothec	3,10%	737.500	0	50.000	687.500	0	5	lineair	50.000	hyp. en pandrecht
ING Bank	1-jun-05	1.000.000	20	onderhands	3,06%	437.500	0	50.000	387.500	137.500	8	lineair	50.000	hyp. en pandrecht
ING Bank	1-aug-06	700.000	20	onderhands	3,06%	341.250	0	35.000	306.250	131.250	9	lineair	35.000	hyp. en pandrecht
Rabobank	29-dec-05	505.000	15	2e hypothec	0,58%	134.740	0	33.660	101.080	0	3	lineair	33.660	2e hypothec
ABN AMRO	31-jan-95	2.125.960	36	hypothec	2,47%	603.772	0	42.519	561.253	348.658	14	lineair	42.519	Pand Zonnedaauw 7
ING Bank	1-apr-09	2.000.000	10	onderhands	2,30%	500.000	0	200.000	300.000	0	2	lineair	200.000	hyp. en pandrecht
ING Bank	1-jun-15	11.000.000	10	hypothec	2,34%	10.000.000	0	552.000	9.448.000	6.688.000	7	lineair	552.000	Pand Margrietstraat 1
Financial lease*)		32.316.419		fin lease	5,00%	23.308.298	0	1.430.217	21.878.081	14.693.951		annuïteit	1.432.329	
Totaal						39.123.060	0	2.633.396	36.489.664	21.999.359			5.215.508	

*) De Hypothecaire lening ING 65.01.43.450 en Financiering ING 65.01.44.066 zijn in 2018 afgelost en zijn derhalve volledig als kortlopende schuld opgenomen in de jaarrekening.

*) De lening ING is in Vastgoed Beheer Zorggroep opgenomen als kortlopende schuld, de lening wordt in 2018 overgenomen door Stichting Thuiszorg Beheer Friesland en wordt derhalve geconsolideerd als langlopend opgenomen.

*) De financial lease betreft 7 panden; in 2017 in het huurcontract pand Nieuwe Hoek opgezegd

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

5.1.10.1 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING OVER 2017

SEGMENT Wiz

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	96.997.827	95.448.083
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	1.482.361	4.752.395
Overige bedrijfsopbrengsten	3.547.963	0
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>102.028.151</u>	<u>100.200.478</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	84.334.831	77.763.190
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	4.175.683	3.487.483
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	0	0
Overige bedrijfskosten	20.449.147	20.380.710
Som der bedrijfslasten	<u>108.959.660</u>	<u>101.631.383</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	-6.931.509	-1.430.905
Financiële baten en lasten	-787.986	-684.891
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>-7.719.495</u></u>	<u><u>-2.115.796</u></u>

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Toevoeging/(onttrekking):		
Bestemmingsreserve Huisvesting	-87.426	-91.658
Bestemmingsfonds aanvaardbare kosten	-7.719.495	-2.115.796
Algemene / overige reserves	87.426	91.658
	<u><u>-7.719.495</u></u>	<u><u>-2.115.796</u></u>

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

5.1.10.1 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING OVER 2017

SEGMENT WMO

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	25.447.278	25.025.503
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	0	0
Overige bedrijfsopbrengsten	0	0
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>25.447.278</u>	<u>25.025.503</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	22.325.432	21.652.123
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	530.902	455.213
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	0	0
Overige bedrijfskosten	3.101.219	3.024.074
Som der bedrijfslasten	<u>25.957.553</u>	<u>25.131.410</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	-510.275	-105.907
Financiële baten en lasten	-96.841	-82.034
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING	<u>-607.116</u>	<u>-187.941</u>
Vennootschapsbelasting	<u>-17.170</u>	<u>-13.559</u>
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>-624.286</u></u>	<u><u>-201.500</u></u>
RESULTAATBESTEMMING		
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Toevoeging/(onttrekking):		
Bestemmingsreserve WMO	0	0
Algemene / overige reserves	-624.286	-201.500
	<u><u>-624.286</u></u>	<u><u>-201.500</u></u>

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

5.1.10.1 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING OVER 2017

SEGMENT Zorgverzekeringswet

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	60.884.366	59.018.962
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	0	0
Overige bedrijfsopbrengsten	0	0
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>60.884.366</u>	<u>59.018.962</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	50.326.039	45.803.202
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	2.491.801	2.054.158
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	0	0
Overige bedrijfskosten	12.202.841	12.004.418
Som der bedrijfslasten	<u>65.020.681</u>	<u>59.861.778</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	-4.136.315	-842.816
Financiële baten en lasten	-470.223	-403.407
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>-4.606.538</u></u>	<u><u>-1.246.223</u></u>

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Toevoeging/(onttrekking):		
Bestemmingsfonds aanvaardbare kosten	0	0
Algemene / overige reserves	-4.606.538	-1.246.223
	<u><u>-4.606.538</u></u>	<u><u>-1.246.223</u></u>

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

5.1.10.1 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING OVER 2017

SEGMENT Overig

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	1.344.499	1.833.294
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	1.788.646	1.756.723
Overige bedrijfsopbrengsten	13.199.083	33.522.698
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>16.332.228</u>	<u>37.112.715</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	11.420.113	21.283.762
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	1.108.183	3.196.197
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	0	0
Overige bedrijfskosten	4.041.636	13.595.092
Som der bedrijfslasten	<u>16.569.932</u>	<u>38.075.051</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	-237.704	-962.336
Financiële baten en lasten	-146.556	3.388.733
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING	<u>-384.260</u>	<u>2.426.397</u>
Vennootschapsbelasting	<u>-11.019</u>	<u>-321.982</u>
RESULTAAT BOEKJAAR (voor aandeel derden)	-395.280	2.104.415
Aandeel derden	0	153.362
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>-395.280</u></u>	<u><u>2.257.777</u></u>
RESULTAATBESTEMMING		
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Toevoeging/(onttrekking):		
Bestemmingsreserves	0	0
Algemene / overige reserves	-395.280	2.257.777
	<u><u>-395.280</u></u>	<u><u>2.257.777</u></u>

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

5.1.10.2 AANSLUITING TOTAAL RESULTAAT MET RESULTAAT SEGMENTEN

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Resultaat volgens gesegmenteerde resultatenrekeningen:		
SEGMENT Wlz	-7.719.495	-2.115.796
SEGMENT WMO	-624.286	-201.500
SEGMENT Zorgverzekeringswet	-4.606.538	-1.246.223
SEGMENT Overig	-395.280	2.257.777
	<u>-13.345.599</u>	<u>-1.305.742</u>
Resultaat volgens geconsolideerde resultatenrekening	<u><u>-13.345.599</u></u>	<u><u>-1.305.742</u></u>

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

BATEN

16. Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	60.884.366	59.018.962
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)	96.997.827	95.448.083
Opbrengsten Jeugdwet	217.253	510.263
Opbrengsten Wmo	25.230.025	24.710.667
Overige zorgprestaties	1.344.499	1.637.867
Totaal	<u>184.673.970</u>	<u>181.325.842</u>

Toelichting:

Op de post opbrengsten is een bedrag van € 1.400.000 in mindering gebracht in verband met onzekerheden ten aanzien van de gedeclareerde productie. Hiervan heeft € 900.000 betrekking op het registratieproces Planning=Realisatie.

17. Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Subsidies Wlz/Zvw-zorg	1.482.361	4.752.395
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	1.788.646	1.756.723
Totaal	<u>3.271.007</u>	<u>6.509.118</u>

18. Overige bedrijfsopbrengsten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Overige dienstverlening:		
Overig ONS	928.430	1.119.290
Pluz-pakket	352.246	367.439
Overige opbrengsten (waaronder vergoeding voor uitgeleend personeel en verhuur onroerend goed)	0	376.763
Wasserij	529.432	523.540
Winkelverkopen	472.708	486.404
Hotelmatische diensten	1.045.416	559.436
Huuropbrengsten en servicebijdragen huurwoningen	2.310.453	2.241.272
Opbrengst catering	1.025.677	851.692
Doorberekende personeelskosten	0	300.130
Doorbelaste servicekosten klanten	1.014.252	929.065
Detachering	6.414	27.003
Overige	9.062.018	25.740.663
Totaal	<u>16.747.046</u>	<u>33.522.697</u>

Toelichting:

De overige bedrijfsopbrengsten zijn voornamelijk gedaald a.g.v. de verkoop in 2016 van de hulpmiddelenbedrijven.

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

19. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Lonen en salarissen	125.047.109	123.202.343
Sociale lasten	18.466.411	18.922.619
Pensioenpremies	8.938.837	9.146.251
Andere personeelskosten:		
Vervoerskosten	2.793.831	2.649.113
Overige	1.935.503	2.772.651
Subtotaal	<u>157.181.691</u>	<u>156.692.976</u>
Personeel niet in loondienst	11.224.725	9.809.300
Totaal personeelskosten	<u><u>168.406.416</u></u>	<u><u>166.502.277</u></u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
WLZ/ZVW	2.588	2.509
WMO	493	480
Overig	131	429
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>3.212</u>	<u>3.418</u>
Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is	0	0

Toelichting:

In de post lonen en salarissen is een bedrag begrepen van € 8.144.266 inzake de gevormde reorganisatievoorziening. Het totaal FTE's is verdeeld naar de segmenten op basis van een percentage van de omzet.

20. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	757.283	748.176
- materiële vaste activa	7.549.285	8.444.875
Totaal afschrijvingen	<u>8.306.568</u>	<u>9.193.051</u>

21. Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Bijzondere waardeverminderingen van:		
- immateriële vaste activa	0	0
- materiële vaste activa	0	0
Totaal	<u>0</u>	<u>0</u>

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

22. Overige bedrijfskosten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	9.519.052	7.961.919
Algemene kosten	14.872.895	26.210.703
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	3.031.737	2.071.643
Onderhoud en energiekosten:		
- Onderhoud	3.950.927	3.715.896
- Energiekosten gas	1.457.423	1.547.393
- Energiekosten stroom	833.094	792.622
- Energie transport en overig	137.741	430.869
Subtotaal	<u>6.379.185</u>	<u>6.486.780</u>
Huur en leasing	6.074.760	6.148.687
Dotaties en vrijval voorzieningen	-207.068	381.911
Boekresultaat desinvestering activa	124.282	-257.351
Totaal overige bedrijfskosten	<u><u>39.794.843</u></u>	<u><u>49.004.293</u></u>

Toelichting:

De overige bedrijfskosten zijn voornamelijk gedaald a.g.v. de verkoop in 2016 van de hulpmiddelenbedrijven.

23. Financiële baten en lasten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Rentebaten	1.935	21.717
Resultaat deelnemingen	0	3.723.912
Overige opbrengsten financiële vaste activa en effecten	6.811	7.325
Subtotaal financiële baten	<u>8.746</u>	<u>3.752.954</u>
Rentelasten	-344.937	-553.329
Resultaat deelnemingen	0	16.008
Overige financiële lasten	-1.165.415	-997.233
Subtotaal financiële lasten	<u>-1.510.352</u>	<u>-1.534.554</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u><u>-1.501.606</u></u>	<u><u>2.218.400</u></u>

Toelichting:

Het positieve resultaat deelnemingen in 2016 ad € 3.723.912 bestaat uit de resultaten behaald met de verkoop van de aandelen Dantuma Leeuwarden Beheer B.V. (en haar dochtermaatschappij Dantuma Orthopedie B.V.) en de aandelen in Hulpmiddelencentrum Friesland B.V., Lammert de Vries Revalidatietechniek B.V., Revatech Jissink B.V. en Groene Kruis Winkel B.V. Zie voor een nadere toelichting hoofdstuk 5.1.4.1.

24. Vennootschapsbelasting

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Belastingen over het resultaat huidig boekjaar	28.189	0
Mutatie belastinglatentie	0	-335.541
	<u>28.189</u>	<u>-335.541</u>

Toelichting:

De te verrekenen verliezen hebben betrekking op de jaren 2012 - 2015. Voor de fiscale eenheid Zorggroep Friesland bedragen deze te verrekenen verliezen ultimo 2017 € 2,6 miljoen. De verwachting is dat een deel van het fiscale verlies van de fiscale eenheid binnen de wettelijke termijn middels carry forward zal kunnen worden verrekend. De latente belastingvordering is op basis daarvan bepaald op € 319.000 (20%). Het deel dat naar verwachting in 2018 kan worden gecompenseerd bedraagt ca. € 160.000.

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

25. Aandeel derden	2017	2016
	€	€
Aandeel minderheidsaandeelhouders in resultaten Hulpmiddelen centrum Friesland B.V. en Revatech Jissink B.V.	0	153.362
	<u>0</u>	<u>153.362</u>

Toelichting:

Het verloop van het aandeel derden in het groepsvermogen is toegelicht in bijlage 5.1.5.10

26 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op St. KwadrantGroep van toepassing zijnde regelgeving.

Het bezoldigingsmaximum in 2017 voor St. KwadrantGroep is € 181.000,- (het WNT-maximum voor de zorg, totaalscore 12 en klasse V). Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband.

Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2016 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

1 Bezoldiging topfunctionarissen**1a Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.**

Naam	R. Jonkers	M.J.M. Nuijens	J. Kamphorst	O. van der Heide
Functiegegevens	Voorzitter RvB	Voorzitter RvB	Lid bestuursteam	Lid bestuursteam
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/10	1/10 - 31/12	n.v.t.	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1	1	n.v.t.	1
Gewezen topfunctionaris?	Nee	Nee	n.v.t.	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	Ja	n.v.t.	Ja
Individueel WNT maximum	150.751	45.622	0	181.000
Beloning	150.751	42.840	0	147.696
Winstdeling en bonusregeling	0	0	0	0
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	2.781	0	11.033
Subtotaal	150.751	45.621	0	158.729
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0	0
Totaal bezoldiging 2017	<u>150.751</u>	<u>45.621</u>	<u>0</u>	<u>158.729</u>
Verplichte motivering indien overschrijding	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2016				
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	n.v.t.	1/1 - 30/6	1/6 - 31/12
Omvang dienstverband 2016 (in fte)	1	n.v.t.	1	1
Beloning	211.144	0	64.747	75.980
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	5.406	0	5.379	6.290
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-1.730	0	0	0
Totaal bezoldiging 2016	<u>214.820</u>	<u>0</u>	<u>70.126</u>	<u>82.270</u>

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

Naam topfunctionaris	H.A.M. Middelkoop	B. Hendriks	S. Tolsma	M. Salverda
Functiegegevens	Lid bestuursteam	Lid bestuursteam	Lid bestuursteam	Lid bestuursteam
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1	1	1	1
Gewezen topfunctionaris? (Fictieve) dienstbetrekking?	Nee Ja	Nee Ja	Nee Ja	Nee Ja
Individueel WNT maximum	181.000	181.000	181.000	15.373
Beloning	146.538	134.023	148.579	32.143
Winstdeling en bonusregeling	0	0	0	0
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	11.033	11.016	11.033	919
Subtotaal	157.571	145.039	159.612	33.062
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0	0
Totaal bezoldiging 2017	157.571	145.039	159.612	33.062
Verplichte motivering indien overschrijding	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2016				
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	n.v.t.	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2016 (in fte)	1	n.v.t.	1	1
Beloning	152.495	0	148.961	139.574
Belastbare onkostenvergoedingen	10.824	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	10.813	10.784
Totaal bezoldiging 2016	163.319	0	159.774	150.358
Naam topfunctionaris	T.S. de Boer	B. Katerberg	J.W.G.M. Morshuis	M.S. Kleefstra-Jansen
Functiegegevens	Manager	Manager	Man. Specialistisch Centr.	Regiomanager WWZ
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 30/9	1/1 - 30/6	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1	1	1	1
Gewezen topfunctionaris? (Fictieve) dienstbetrekking?	Ja Ja	Ja Ja	Ja Ja	Ja Ja
Individueel WNT maximum	181.000	135.378	89.756	181.000
Beloning	87.920	75.523	62.972	91.683
Winstdeling en bonusregeling	0	0	0	0
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	8.487	6.593	5.394	8.751
Subtotaal	96.407	82.116	68.366	100.434
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0	0
Totaal bezoldiging 2017	96.407	82.116	68.366	100.434
Verplichte motivering indien overschrijding	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2016				
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 31-12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2016 (in fte)	1	1	1	1
Beloning	82.546	85.584	94.281	86.102
Belastbare onkostenvergoedingen	1.315	7.490	10.584	293
Beloningen betaalbaar op termijn	8.317	8.716	9.560	8.716
Totaal bezoldiging 2016	92.178	101.790	114.425	95.111

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

1b Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking kalendermaand 2 -12

Naam topfunctionaris Functiegegevens	I. Barends Directeur Expertisecentrum	
	2017	2016
Periode functievervulling in het kalenderjaar	01/02 - 31/12	n.v.t
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	11	n.v.t
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	176	175
Individueel WNT maximum gehele periode kalendermaand 2 t/m 12	239.500	n.v.t.
Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief?	Ja	n.v.t
Bezoldiging in de betreffende periode	160.419	n.v.t
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	n.v.t
Totale bezoldiging, exclusief BTW	160.419	n.v.t
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t	n.v.t

1c Toezichthoudende topfunctionarissen

Naam topfunctionaris Functiegegevens Aanvang en einde functievervulling in 2017	P.H.E.M. de Kort Voorz. RvT 1/1 - 31/12	W.D. ten Have Lid RvT 1/1 - 31/12	M.A. Ruys Vicevoorz. RvT 1/1 - 31/12	P.F. Roodbol Lid RvT 1/1 - 31/12
	Individueel WNT maximum	27.150	18.100	18.100
Beloning	20.815	11.765	11.765	0
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0
<i>Subtotaal</i>	20.815	11.765	11.765	0
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0	0
Totaal bezoldiging 2017	20.815	11.765	11.765	0
Verplichte motivering indien overschrijding	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2016				
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	14/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning	20.585	11.635	11.635	11.250
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0
Totaal bezoldiging 2016	20.585	11.635	11.635	11.250
Naam topfunctionaris Functiegegevens Aanvang en einde functievervulling in 2017	G.L. Leusink Lid RvT 22/5 - 31/12	A. Fijn van Draat Lid RvT 1/1 - 31/12	P. Stamsnijder Lid RvT 1/1 - 31/12	
Individueel WNT maximum	11.108	18.100	18.100	
Beloning	6.788	11.765	11.765	
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0	
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	
<i>Subtotaal</i>	6.788	11.765	11.765	
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0	
Totaal bezoldiging 2017	6.788	11.765	11.765	
Verplichte motivering indien overschrijding	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

Gegevens 2016

Aanvang en einde functievervulling in 2016	n.v.t	1/9 - 31/12	1/9 - 31/12
Beloning	0	3.878	3.878
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0
Totaal bezoldiging 2016	<u>0</u>	<u>3.878</u>	<u>3.878</u>

2 Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Naam topfunctionaris	J.W.G.M. Morshuis
Functiegegevens	Man. Specialistisch Centr.
Omvang dienstverband (in fte)	1
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2017
Individueel WNT maximum	75.000
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	44.198
-/- Onverschuldigd deel	n.v.t
Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	<u>44.198</u>
Waarvan betaald in 2017	44.198
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t

3 Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2017 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen.

Er zijn in 2017 geen ontsluitingen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

27 Honoraria accountant

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
De honoraria van de accountant over 2017 zijn als volgt:		
1 Controle van de jaarrekening	956.842	1.121.190
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC en Nacalculatie)	244.106	164.347
3 Fiscale advisering	0	0
4 Niet-controlediensten	0	7.772
Totaal honoraria accountant	<u>1.200.948</u>	<u>1.293.309</u>

Toelichting:

De kosten over 2017 hebben deels betrekking op controlewerkzaamheden met betrekking tot de jaarrekening 2016.

28 Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen. Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag. De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders die in het kader van de WNT verantwoord worden, is opgenomen onder punt 26.

5.1.11 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2017
(na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-17 €	31-dec-16 €
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	1.360.405	2.084.888
Materiële vaste activa	2	72.225.554	67.876.900
Financiële vaste activa	3	1.395.971	1.301.242
Totaal vaste activa		<u>74.981.930</u>	<u>71.263.030</u>
Vlottende activa			
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	1.101.671	316.502
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	6	9.154.511	6.329.545
Debiteuren en overige vorderingen	7	10.443.391	26.488.395
Liquide middelen	8	16.719.700	30.441.821
Totaal vlottende activa		<u>37.419.273</u>	<u>63.576.263</u>
Totaal activa		<u><u>112.401.203</u></u>	<u><u>134.839.293</u></u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Kapitaal	9	476	476
Bestemmingsreserves		3.040.166	3.127.592
Bestemmingsfondsen		43.981.179	51.700.674
Wettelijke reserves		233.227	512.985
Algemene en overige reserves		-11.039.580	-5.297.866
Totaal eigen vermogen		<u>36.215.468</u>	<u>50.043.861</u>
Voorzieningen	10	9.348.450	9.478.472
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	11	32.024.155	34.200.976
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Overige kortlopende schulden	12	34.813.130	41.115.984
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		<u>34.813.130</u>	<u>41.115.984</u>
Totaal passiva		<u><u>112.401.203</u></u>	<u><u>134.839.293</u></u>

5.1.12 ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2017

	Ref.	<u>2017</u> €	<u>2016</u> €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	16	171.747.487	168.190.641
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	17	3.271.007	6.510.580
Overige bedrijfsopbrengsten	18	7.750.628	8.398.834
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>182.769.122</u>	<u>183.100.055</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	19	151.074.021	142.099.565
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	20	7.480.150	6.372.807
Overige bedrijfskosten	22	36.631.778	37.242.429
Som der bedrijfslasten		<u>195.185.949</u>	<u>185.714.801</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		-12.416.827	-2.614.746
Financiële baten en lasten	23	-1.411.566	-1.793.736
RESULTAAT BOEKJAAR		<u><u>-13.828.393</u></u>	<u><u>-4.408.482</u></u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2017</u> €	<u>2016</u> €
Toevoeging/(onttrekking):			
Bestemmingsreserve Huisvesting		-87.426	-91.658
Bestemmingsfonds aanvaardbare kosten		-7.719.495	-2.115.796
Algemene / overige reserves		-6.021.472	-2.201.028
		<u><u>-13.828.393</u></u>	<u><u>-4.408.482</u></u>

5.1.13 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING ENKELVOUDIGE JAARREKENING

5.1.13.1 Algemeen

Er zijn geen afwijkingen van de waarderingsgrondslagen in de enkelvoudige jaarrekening ten opzichte van de geconsolideerde jaarrekening. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de waarderingsgrondslagen in paragraaf 5.1.4.

Deelnemingen

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen nettovermogenswaarde. Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde worden de waarderingsgrondslagen van de onderneming gehanteerd. Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de onderneming garant staat voor de schulden van de betreffende deelneming wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening wordt primair ten laste van de vorderingen op deze deelneming gevormd en voor het overige onder de voorzieningen ter grootte van het aandeel in de door de deelneming geleden verliezen, dan wel voor de verwachte betalingen door de onderneming ten behoeve van deze deelneming.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

Voor zover posten uit de enkelvoudige balans niet afwijken van de geconsolideerde balans zijn deze hierna niet nader toegelicht en wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans.

ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Kosten van ontwikkeling	233.228	512.984
Kosten van goodwill die van derden is verkregen	1.127.177	1.571.904
Totaal immateriële vaste activa	<u>1.360.405</u>	<u>2.084.888</u>
<i>Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	2.084.888	0
Bij: mutaties uit hoofde van de juridische fusie	0	2.809.265
Af: afschrijvingen	724.483	724.377
Boekwaarde per 31 december	<u>1.360.405</u>	<u>2.084.888</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de immateriële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.15.

2. Materiële vaste activa

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Bedrijfsgebouwen en terreinen	45.186.996	47.920.946
Machines en installaties	10.224.553	11.737.687
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	3.014.846	2.835.288
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	13.799.159	5.382.979
Totaal materiële vaste activa	<u>72.225.554</u>	<u>67.876.900</u>
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	67.876.900	6.450
Bij: mutaties uit hoofde van de juridische fusie	0	69.645.177
Bij: investeringen	11.297.774	5.063.798
Af: afschrijvingen	6.755.667	5.648.430
Af: desinvesteringen	193.453	1.190.095
Boekwaarde per 31 december	<u>72.225.554</u>	<u>67.876.900</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.16.

De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in bijlage 5.1.18.

De materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa hebben met name betrekking op de nieuwbouw Parkhoven. Onder de materiële vaste activa is voor een totaalbedrag van € 19.354.345 aan vaste activa opgenomen waarvan de zorginstelling alleen het economisch eigendom heeft. Dit bedrag heeft betrekking op bedrijfsgebouwen en terreinen.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

3. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	1.395.971	1.301.242
Overige vorderingen	0	0
Totaal financiële vaste activa	<u>1.395.971</u>	<u>1.301.242</u>

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	1.301.242	18.110
Bij: mutaties uit hoofde van de juridische fusie	-18.029	1.396.820
Resultaat deelnemingen	112.758	-113.688
Boekwaarde per 31 december	<u>1.395.971</u>	<u>1.301.242</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.17.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaalbelang (in %)	Eigen vermogen	Resultaat
				€	€
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:					
Huishoudelijke Hulp Kwadrant Groep B.V., Drachten					
	Huishoudelijke hulp	18.000	100%	1.395.971	112.758

Toelichting:

In 2016 had Stichting Kwadrant Groep een 100% belang in Administratiekantoor Zorggroep Friesland te Drachten en KraamKwadrant B.V. te Drachten. Per 1 januari 2017 zijn Stichting Kwadrantgroep, Administratiekantoor Zorggroep Friesland B.V. en KraamKwadrant B.V. gefuseerd, waarbij Stichting Kwadrantgroep de verkrijgende rechtspersoon was en Administratiekantoor Zorggroep Friesland B.V. en KraamKwadrant B.V. de verdwijnende rechtspersonen waren.

5. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten	1.248.918	1.357.369
Af: ontvangen voorschotten	-84.657	-953.011
Af: voorziening onderhanden werk	-62.590	-87.856
Totaal onderhanden werk	<u>1.101.671</u>	<u>316.502</u>

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

De specificatie per categorie DBC's / DBC-zorgproducten is als volgt weer te geven:

Stroom DBC's / DBC-zorgproducten	Gerealiseerde kosten en toegerekende winst	Af: verwerkte verliezen	Af: ontvangen voorschotten	Saldo per 31-dec-17
	€	€	€	€
DBC's geriatrische revalidatiezorg	403.921	0	0	403.921
DBC's Geestelijke gezondheidszorg	844.997	62.590	84.657	697.750
Totaal (onderhanden werk)	<u>1.248.918</u>	<u>62.590</u>	<u>84.657</u>	<u>1.101.671</u>

Toelichting:

De verwerkte verliezen betreffen voorzieningen per schadelastjaar voor de in dat jaar gerealiseerde overproductie.

6. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot AWBZ / Wlz

	t/m 2014	2015	2016	2017	totaal
	€	€	€	€	€
Saldo per 1 januari	0	1.243.015	5.086.530	0	6.329.545
Mutaties uit hoofde van juridische fusie	0	0	0	0	0
Financieringsverschil boekjaar	0	0	0	5.515.859	5.515.859
Correcties voorgaande jaren	0	28.933	207.092	0	236.025
Betalingen/ontvangsten	0	-1.060.516	-1.866.403		-2.926.918
Subtotaal mutatie boekjaar	0	-1.031.583	-1.659.311	5.515.859	2.824.966
Saldo per 31 december	<u>0</u>	<u>211.432</u>	<u>3.427.219</u>	<u>5.515.859</u>	<u>9.154.511</u>

Stadium van vaststelling (per erkenning)*:

Stichting KwadrantGroep

c

c

b

a

*) label Palet en de Friese Wouden

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgverzekeraars

c= definitieve vaststelling NZa

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Waarvan gepresenteerd als:		
- vorderingen uit hoofde van financieringstekort	9.154.511	6.329.545
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot	0	0
	<u>9.154.511</u>	<u>6.329.545</u>

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar

	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (inclusief subsidies)	98.070.784	100.133.340
Af: vergoedingen ter dekking van het wettelijk budget	92.554.925	95.046.810
Totaal financieringsverschil	<u>5.515.859</u>	<u>5.086.530</u>

Toelichting:

In bovenstaande opstelling zijn zowel de opbrengsten en ontvangsten opgenomen van het wettelijk budget als de subsidies zorginfrastructuur, eerstelijnsverblijf, extramurale behandeling en kapitaallasten.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

7. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	1.423.177	4.799.853
Nog te factureren omzet (incl. DBC's / DBC-zorgproducten)	6.577.338	7.648.718
Vorderingen op groepsmaatschappijen	322.919	11.666.598
Belastingen en sociale premies	148.980	0
Onverschuldigde betaling (WNT)	0	1.730
Overige vorderingen en overlopende activa	1.970.977	2.371.496
Totaal debiteuren en overige vorderingen	<u>10.443.391</u>	<u>26.488.395</u>

Toelichting:

De voorziening die in aftrek op de vorderingen is gebracht, bedraagt : € 270.986 (2016: € 585.300).

In de post vorderingen op groepsmaatschappijen is per 31-12-2016 een lening u/g opgenomen aan KraamKwadrant ad € 750.000. De voorwaarden van de aan in Heerenveen gevestigde Kraamkwadrant BV verstrekte lening luiden als volgt:

- de lening is door Stichting Kwadrantgroep verstrekt als een achtergestelde lening;
- de lening is voor onbepaalde tijd aangegaan;
- over het onafgeloste deel dient Kraamkwadrant BV gedurende de looptijd jaarlijks een bedrag af te lossen dat gerelateerd is aan de uit de jaarrekening van het direct daaraan voorafgaande boekjaar blijkende solvabiliteit en aan de uit de liquiditeitsbegroting van het lopende boekjaar blijkende liquiditeit;
- de rentevergoeding wordt om de zes maanden herzien en vastgesteld op basis van het dan geldende zesmaands Euribor tarief, vermeerderd met 90 basispunten.

Kraamkwadrant BV is per 01-01-2017 juridisch gefuseerd met Stichting KwadrantGroep.

Ten behoeve van kortlopende schulden aan kredietinstellingen en langlopende schulden aan banken zijn de vorderingen verpand, zie verder onder 5.1.14 langlopende schulden.

8. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Bankrekeningen	12.664.190	24.378.359
Deposito's	4.025.406	6.025.381
Kassen	30.104	38.081
Totaal liquide middelen	<u>16.719.700</u>	<u>30.441.821</u>

Toelichting:

Voor een bedrag van € 210.600 is een bankgarantie afgegeven. Zie ook punt 13 Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa. Uit hoofde van het penvoerderschap voor Coöperatie Tinz staat een bedrag van € 230.833 niet ter vrije beschikking. Het overige deel van de liquide middelen staat volledig ter vrije beschikking.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

9. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Kapitaal	476	476
Bestemmingsreserves	3.040.166	3.127.592
Bestemmingsfondsen	43.981.179	51.700.674
Wettelijke reserves	233.227	512.985
Algemene en overige reserves	-11.039.580	-5.297.866
Totaal eigen vermogen	<u>36.215.468</u>	<u>50.043.861</u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2017</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Kapitaal	476	0	0	476
Totaal kapitaal	<u>476</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>476</u>

Toelichting: Er hebben zich in het verslagjaar geen mutaties voorgedaan in het kapitaal.

Bestemmingsreserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2017</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Bestemmingsreserves:				
Huisvesting	2.430.767	-87.426	0	2.343.341
Welzijn Ouderen Achtkarspelen	1.817	0	0	1.817
WMO	695.008	0	0	695.008
Totaal bestemmingsreserves	<u>3.127.592</u>	<u>-87.426</u>	<u>0</u>	<u>3.040.166</u>

Toelichting:

De Reserve Huisvesting dient ter dekking van de kosten nieuwbouw Surhuisterveen, Gorredijk en De Drift te Drachten. De bestemmingsreserve wordt voor ca. € 1 miljoen aangewend voor de egalisatie van de afschrijvingskosten vanaf 2005 op het gebouw te Surhuisterveen. Het resterende bedrag wordt aangewend voor de egalisatie van de kapitaalslasten van de hiervoor genoemde gebouwen.

De Reserve WOA waarover niet vrij kan worden beschikt, is ontstaan uit met de Gemeente Achtkarspelen gemaakte afspraken over subsidiabele activiteiten van het cluster Welzijn. In 2017 zijn geen kosten t.l.v. deze reserve gebracht.

De Reserve WMO is in 2012 bij Stichting Palet gevormd. In het boekjaar hebben geen mutaties plaatsgevonden.

Bestemmingsfondsen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2017</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Reserve aanvaardbare kosten	51.700.674	-7.719.495	0	43.981.179
Totaal bestemmingsfondsen	<u>51.700.674</u>	<u>-7.719.495</u>	<u>0</u>	<u>43.981.179</u>

Toelichting:

Het bestemmingsfonds reserve aanvaardbare kosten wordt gevormd op basis van de NZa beleidsregels. De reserve kan alleen wijzigen door toevoegingen en onttrekkingen die ieder jaar ontstaan als gevolg van verschillen tussen de exploitatiekosten van dat jaar en de aanvaardbare kosten van dat jaar. Een positief saldo van het bestemmingsfonds reserve aanvaardbare kosten dient beschikbaar te worden gehouden voor door de NZa beleidsregels aangewezen zorgactiviteiten.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

Wettelijke reserve

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	<u>Saldo per 1-jan-2017</u>	<u>Resultaat- bestemming</u>	<u>Overige mutaties</u>	<u>Saldo per 31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Wettelijke reserve	512.985	0	-279.758	233.227
Totaal wettelijke reserves	<u>512.985</u>	<u>0</u>	<u>-279.758</u>	<u>233.227</u>

PASSIVA**Toelichting:**

Ten behoeve van het geactiveerde immateriële vast actief is een wettelijke reserve gevormd, die ten laste komt van de algemene reserves. De jaarlijkse vrijval komt t.g.v. de algemene reserve (2017: € 279.758).

Algemene en overige reserves

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	<u>Saldo per 1-jan-2017</u>	<u>Resultaat- bestemming</u>	<u>Overige mutaties</u>	<u>Saldo per 31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Algemene reserves	-5.297.866	-6.021.472	279.758	-11.039.580
Totaal algemene en overige reserves	<u>-5.297.866</u>	<u>-6.021.472</u>	<u>279.758</u>	<u>-11.039.580</u>

Toelichting:

Ten behoeve van het geactiveerde immateriële vast actief is een wettelijke reserve gevormd, die ten laste komt van de algemene reserves. De jaarlijkse vrijval komt t.g.v. de algemene reserve (2017: € 279.758).

Specificatie aansluiting geconsolideerd - enkelvoudig vermogen 31 december 2017 en resultaat over 2017

<i>De specificatie is als volgt :</i>	<u>Eigen vermogen</u>	<u>Resultaat</u>
	€	€
Enkelvoudig eigen vermogen en resultaat:	36.215.468	-13.828.393
Stichting Thuiszorg Beheer Friesland:		
- Stichtingsvermogen	5.546.216	0
- Reserve ingehouden winst deelneming	4.297.317	0
- Resultaat boekjaar na belasting		482.794
Eliminaties:		
- Vennootschapsbelasting	0	
Overig:		
- Correctie voorgaande jaren	0	
Totaal geconsolideerd eigen vermogen en resultaat	<u>46.059.001</u>	<u>-13.345.599</u>

Toelichting:

Het verschil tussen het eigen vermogen per 31 december 2017 en het resultaat over 2017 enkelvoudig en geconsolideerd bestaat nagenoeg geheel uit het eigen vermogen en het resultaat van Stichting Thuiszorg Beheer Friesland te Drachten. Deze stichting is niet als deelneming in de enkelvoudige jaarrekening opgenomen, maar wordt wel meegeconsolideerd.

10. Voorzieningen

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Voorziening deelneming KraamKwadrant BV	0	5.468.177
Voorziening reorganisatie KG	5.246.959	0
Voorziening arbeidsongeschiktheid	966.789	889.317
Voorziening jubileumverplichtingen	1.311.449	1.188.801
Voorziening persoonlijk budget levensfase (PBL)	46.692	87.700
Voorziening voor Planning=Realisatie en overproductie	1.722.543	1.802.821
Voorziening herstructurering	54.018	41.656
	<u>9.348.450</u>	<u>9.478.472</u>

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	789.181	6.124.625
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	8.559.269	3.353.847
hiervan > 5 jaar	6.702	28.533

Voorziening deelneming KraamKwadrant BV

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Stand per 1 januari	5.468.177	0
Bij : overige mutaties u.h.v. de juridische fusie (Stichting Palet)		617.000
Bij : overige mutaties vanuit Rekening Courant Stichting Thuiszorg Beheer		4.722.656
Bij : negatief resultaat 2016 KraamKwadrant B.V.		428.521
Af: Mutatie als gevolg van juridische fusie Kraamkwadrant B.V.	5.468.177	
Af: onttrekking		0
Af: Vrijval		300.000
Stand per 31 december	<u><u>0</u></u>	<u><u>5.468.177</u></u>

Toelichting:

Kraamkwadrant BV is per 01-01-2017 juridisch gefuseerd met Stichting KwadrantGroep, als gevolg hiervan is de voorziening deelneming KwaamKwadrant BV komen te vervallen.

Voorziening reorganisatie KG

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Stand per 1 januari	0	0
Bij : dotatie	8.620.699	0
Af: onttrekking	3.373.740	0
Stand per 31 december	<u><u>5.246.959</u></u>	<u><u>0</u></u>

Toelichting: Voor een nadere toelichting op de reorganisatievoorziening wordt verwezen naar de grondslagen van waardering en resultaatbepaling (5.1.4). Het kortlopende deel van de voorziening reorganisatie ad € 2.897.307 is omgezet in een op korte termijn opeisbare schuld en als zodanig gepresenteerd onder de nog te betalen salarissen.

Voorziening arbeidsongeschiktheid

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Stand per 1 januari	889.317	0
Bij: mutaties uit hoofde van de juridische fusie		519.509
Bij: dotatie	308.822	369.808
Af: onttrekking	231.350	
Stand per 31 december	<u><u>966.789</u></u>	<u><u>889.317</u></u>

Toelichting:

De voorziening is getroffen voor het in de toekomst door te betalen loon als:

- * de werknemer op balansdatum geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt is verklaard in het kader van de WIA/WGA;
- * de zorginstelling direct de verplichting heeft tot doorbetalen van het loon.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

Voorziening jubileumverplichtingen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Stand per 1 januari	1.188.801	4.530
Bij : mutaties uit hoofde van de juridische fusie	0	789.986
Bij : dotatie	239.371	559.715
Af : onttrekking	116.723	165.430
Stand per 31 december	<u><u>1.311.449</u></u>	<u><u>1.188.801</u></u>

Toelichting:

De jubileumvoorziening voorziet in de toekomstige uitkeringen bij jubilea.

Voorziening persoonlijk budget levensfase (PBL)

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Stand per 1 januari	87.700	0
Bij : mutaties uit hoofde van de juridische fusie	0	122.767
Bij: dotatie	19.925	21.873
Af : onttrekking	60.933	56.940
Stand per 31 december	<u><u>46.692</u></u>	<u><u>87.700</u></u>

Toelichting:

De voorziening persoonlijke levensfasebudget is gebaseerd op de contante waarde en is overwegend langlopend van aard.

Voorziening voor Planning=Realisatie en overproductie

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Stand per 1 januari	1.802.821	0
Bij: dotatie i.v.m. onvolledige toepassing P=R methodiek	895.362	1.700.000
Bij: dotatie i.v.m. overproductie	69.726	102.821
Bij: dotatie i.v.m. overige compliance aspecten	482.746	
Af: onttrekking	744.386	0
Af: onttrekking i.v.m. overproductie	4.990	
Af: Vrijval	778.736	
Stand per 31 december	<u><u>1.722.543</u></u>	<u><u>1.802.821</u></u>

Toelichting:

In de extramurale zorg is overgegaan op de methodiek van Planning=Realisatie ter verantwoording van de tijd aan cliënten bestede zorg. Deze methodiek is niet geheel conform de geldende richtlijnen gehanteerd waardoor er onzekerheid is ontstaan ten aanzien van de gedeclareerde plusminuten. Een verdere toelichting is opgenomen onder 5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling.

De voorziening voor Planning=Realisatie en overproductie is gebaseerd op nominale waarde en heeft naar verwachting een looptijd > 1 jr. en < 5 jr.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

Voorziening herstructurering

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Stand per 1 januari	41.656	0
Bij : mutaties uit hoofde van de juridische fusie	70.197	103.000
Af : onttrekking	57.835	61.344
Stand per 31 december	<u><u>54.018</u></u>	<u><u>41.656</u></u>

Toelichting:

Deze voorziening is gevormd voor de te verwachten kosten die moeten worden gemaakt voor regelingen met betrekking tot afvloeiing, herplaatsing of verdere opleiding c.q. ontwikkeling van ex-medewerkers van Stichting GarantKwadrant en KraamKwadrant BV. De grondslag voor de berekening bestaat uit: bruto salarissen, sociale lasten, pensioenen, opleidingen en outplacement kosten. Afwikkeling vindt plaats gedurende 2018 - 2020.

11. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Schulden aan banken	10.190.904	11.104.083
Financial lease	20.445.751	21.878.144
Schulden aan groepsmaatschappijen	1.387.500	1.218.749
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u><u>32.024.155</u></u>	<u><u>34.200.976</u></u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Stand per 1 januari	37.260.222	240.587
Bij: mutaties uit hoofde van de juridische fusie	250.000	39.735.376
Bij: nieuwe lening (financial lease)	0	5.920.000
Af : afname a.g.v. boekwaardecorrectie vier financial lease locaties	0	-5.873.935
Af: aflossingen	-2.412.471	-2.761.806
Stand per 31 december	<u><u>35.097.751</u></u>	<u><u>37.260.222</u></u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	3.073.596	3.059.245
Stand langlopende schulden per 31 december	<u><u>32.024.155</u></u>	<u><u>34.200.977</u></u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

(vervolg)	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	3.073.596	3.059.245
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	32.024.155	34.200.976
hiervan > 5 jaar	23.136.859	21.975.672

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden (5.1.18). De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden, waarvan € 728.088 onder schulden aan groepsmaatschappijen.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

Toelichting:
 Als gevolg van de juridische fusie zijn de leningen van de fusiepartners overgegaan op de verkrijgende stichting, Stichting KwadrantGroep. De overeengekomen condities, voorwaarden, zekerheden en bepalingen van de Kredietfaciliteit bij ING Bank N.V. blijven ongewijzigd van kracht.
 Als onderpand voor de verstrekte kredietfaciliteiten en de verstrekte leningen door de ING zijn de volgende zekerheden gesteld :

a. het recht van eerste hypotheek ad € 17.500.000 op
 - Bedrijfspannd gelegen aan Prinses Margrietstraat 1 te Bergum
 - Appartementsrecht (1e in rang), gelegen aan: Stationsweg 72-74-76 en 78 te Gorredijk

b. verpanding bedrijfsuitrusting, voorraden en boekvorderingen (eerste pandrecht)

Tevens zijn de volgende voorwaarden opgenomen: Omzetratio minimaal 15%, solvabiliteit minimaal 25%, DSCR groter dan 2,5, en de intercompany vorderingen mogen niet meer bedragen dan € 2.5 miljoen. Over 2017 wordt niet aan de voorwaarde met betrekking tot de DSCR voldaan. Stichting KwadrantGroep heeft ING Bank verzocht een waiver te verstrekken voor het niet realiseren van de afgesproken convenanten. Op 23 april 2018 heeft ING Bank een waiver verstrekt met betrekking tot het niet realiseren van de afspraken aangaande de DSCR over 2017.

De verstrekte zekerheden voor de opgenomen leningen en verstrekte kredietfaciliteiten bij ABN Amro luiden als volgt:
 a. het recht van eerste hypotheek ad € 4.000.000 op het kantoorpand gelegen aan Zonnedaauw 7 te Drachten.

De verstrekte zekerheden voor de opgenomen leningen en verstrekte kredietfaciliteiten bij Rabobank luiden als volgt:
 a. recht van tweede hypotheek ad € 1.000.000 op het pand Achter de Hoven 268 te Leeuwarden.

De financial lease verplichting heeft betrekking op huurpanden waarvan de waarde o.b.v. RJ292 is geactiveerd. In 2017 is het pand Nieuwe Hoek verlaten. De huur is per 1 juli 2017 opgezegd.

12. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	2.345.508	2.343.332
Crediteuren	3.980.695	5.414.025
Schulden aan groepsmaatschappijen	1.125.774	1.611.023
Belastingen en premies sociale verzekeringen	3.367.304	5.595.048
Schulden terzake pensioenen	1.140.698	3.127.534
Vakantiegeld	4.614.807	4.238.301
Vakantiedagen	5.024.424	4.921.914
Nog te betalen salarissen	8.016.523	6.582.491
Overige schulden en overlopende passiva	5.197.397	7.282.316
Totaal overige kortlopende schulden	<u>34.813.130</u>	<u>41.115.984</u>

Toelichting:
 Van de Aflossingsverplichtingen is € 728.088 verantwoord onder Schulden aan groepsmaatschappijen.
 Onder de post nog te betalen salarissen is een bedrag verantwoord van € 1.484.723 in verband met een nabetaling van ORT over verlof over de periode 2012-2015. Hiervan wordt een bedrag van € 748.960 uitbetaald in 2018 en 725.763 in 2019.
 Onder de overige schulden en overlopende passiva is een schuld overproductie DBC's GGZ over de periode 2014-2016 van € 285.673 verantwoord (betreft In Hoofdzaken B.V.)
 De kredietfaciliteit bij ING bedraagt per 31 december 2017 € 2.500.000.
 Het kortlopende deel van de voorziening regorganisatie van € 2.897.307 is omgezet in een op korte termijn opeisbare schuld en als zodanig gepresenteerd onder de nog te betalen salarissen.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

13. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Fiscale eenheid voor de omzetbelasting

Stichting KwadrantGroep maakt samen met Huishoudelijke Hulp KwadrantGroep B.V. onderdeel uit van een fiscale eenheid omzetbelasting en is uit dien hoofde hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden van de fiscale eenheid.

Huurverplichtingen

Het jaarlijks bedrag van met derden aangegane huurverplichtingen van onroerende zaken bedraagt in het boekjaar € 6.119.584. De contracten zijn overwegend langlopend van aard, met als uiterste datum 1 april 2036.

Leaseverplichtingen

De jaarlijkse leaseverplichtingen bedragen circa € 74.000 (2016: € 93.000).

Bankgarantie

Zoals onder 9. liquide middelen reeds is vermeld, is voor een bedrag van € 210.600 een bankverklaring afgegeven. Dit betreft een bankverklaring inzake huurverplichtingen jegens Pygo Netherlands Holding B.V. (2016: Koopmans Projecten B.V.).

Garantstellingen

Voor alle schulden uit hoofde van rechtshandelingen en het negatieve eigen vermogen van Kraamkwadrant B.V. heeft Stichting KwadrantGroep tezamen met Stichting Thuiszorg Beheer Friesland een garantstelling afgegeven tot 1 juni 2017.

In 2016 zijn de aandelen verkocht van de volgende dochtermaatschappijen: Hulpmiddelen centrum Friesland B.V., Lammert de Vries Revalidatietechniek B.V., Revatech Jissink B.V., Groene Kruis Winkel B.V. en Dantuma Leeuwarden Beheer B.V. In de verkoopovereenkomsten zijn door Stichting KwadrantGroep garanties en vrijwaringen afgegeven. De termijn waarbinnen claims met betrekking tot de afgegeven garanties en vrijwaringen kunnen worden ingediend bestrijkt een periode van maximaal 5 jaar.

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

De wijkverpleging (de extramuraal producten PV (Persoonlijke verzorging) en VP (verpleging)) wordt met ingang van boekjaar 2015 bekostigd vanuit de Zvw. Daarnaast wordt de Geriatrische revalidatieZorg (GRZ) en de Geneeskundige Geestelijke GezondheidsZorg (GGZ) bekostigd vanuit de ZVW. Voor zowel wijkverpleging, GRZ als GGZ is het macrobeheersinstrument van toepassing op grond waarvan bij een overschrijding van het landelijk budgetplafond het mogelijk is dat zorgaanbieders op basis hiervan een terugbetalingsverplichting opgelegd krijgen. Bij het opstellen van de jaarrekening 2017 bestaat nog geen inzicht in de omvang van deze verplichting. Stichting KwadrantGroep is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2017.

VPB-plicht Jeugdzorg

Door de invoering van de Jeugdwet met ingang van 1 januari 2015, zijn gemeenten verantwoordelijk voor de organisatie van jeugdzorg/-hulp aan haar minderjarige inwoners. Hiertoe sluiten gemeenten contracten af met de diverse aanbieders van jeugdzorg/-hulp. Voor de jeugdzorginstelling zelf kan de wijziging van subsidiebekostiging (tot 2015) naar bekostiging op contractsbasis (vanaf 2015) - meer dan voorheen - tot het risico van (gedeeltelijke) vennootschapsbelastingplicht leiden. Oorzaak van deze eventuele vennootschapsbelastingplicht ligt in het feit dat jeugdzorginstellingen veelal geen beroep meer kunnen doen op de zogenoemde 'subsidie-vrijstelling' in de vennootschapsbelasting, omdat niet meer wordt voldaan aan de bijbehorende voorwaarden. Daardoor wordt aangenomen dat de jeugdzorginstellingen (meestentijds stichtingen) in beginsel een onderneming in fiscale zin drijven met (gedeeltelijke) vennootschapsbelastingplicht tot gevolg. Eenmaal vennootschapsbelastingplichtig is voor deze instellingen vervolgens van belang of er nog andere mogelijkheden c.q. vrijstellingen zijn om (gedeeltelijke) vennootschapsbelastingplicht te voorkomen. Hierbij valt te denken aan de zogenoemde 'zorgvrijstelling' in de vennootschapsbelasting.

De instelling heeft een analyse gemaakt van de eventuele vennootschapsbelastingplicht en heeft geen rekening gehouden met een eventuele belastingplicht in de jaarrekening vanwege de geringe omvang van de omzet jeugd in de totale omzet van de stichting (de grens i.v.m. de zorgvrijstelling van minimaal 90% omzet betreft zorgprestaties, wordt ruimschoots gehaald).

5.1.15 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT IMMATERIELE VASTE ACTIVA

	Kosten op- richting en uitgifte van aandelen	Kosten van ontwikkeling	Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom	Kosten van goodwill die van derden is verkregen	Vooruitbe- talingen op immateriële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2017						
- aanschafwaarde	0	839.430	0	2.222.832	0	3.062.262
- cumulatieve afschrijvingen	0	326.446	0	650.928	0	977.374
Boekwaarde per 1 januari 2017	<u>0</u>	<u>512.984</u>	<u>0</u>	<u>1.571.904</u>	<u>0</u>	<u>2.084.888</u>
- afschrijvingen	0	279.758	0	444.725	0	724.483
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>0</u>	<u>279.758</u>	<u>0</u>	<u>444.725</u>	<u>0</u>	<u>724.483</u>
Stand per 31 december 2017						
- aanschafwaarde	0	839.430	0	2.222.832	0	3.062.262
- cumulatieve afschrijvingen	0	606.204	0	1.095.653	0	1.701.857
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>0</u>	<u>233.226</u>	<u>0</u>	<u>1.127.179</u>	<u>0</u>	<u>1.360.405</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>		33,3%		20,0%		

5.1.16 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2017						
- aanschafwaarde	80.354.028	23.038.357	14.338.580	5.382.979	0	123.113.944
- cumulatieve afschrijvingen	32.433.082	11.300.670	11.503.292	0	0	55.237.044
Boekwaarde per 1 januari 2017	<u>47.920.946</u>	<u>11.737.687</u>	<u>2.835.288</u>	<u>5.382.979</u>	<u>0</u>	<u>67.876.900</u>
- investeringen	1.137.457	578.270	1.165.867	8.416.180	0	11.297.774
- afschrijvingen *)	3.871.407	1.902.215	982.045	0	0	6.755.667
- <i>desinvesteringen</i> aanschafwaarde*)	1.417.583	765.437	267.948	0	0	2.450.968
cumulatieve afschrijvingen	1.417.583	576.248	263.684	0	0	2.257.515
per saldo	0	189.189	4.264	0	0	193.453
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-2.733.950</u>	<u>-1.513.134</u>	<u>179.558</u>	<u>8.416.180</u>	<u>0</u>	<u>4.348.654</u>
Stand per 31 december 2017						
- aanschafwaarde	80.073.902	22.851.190	15.236.499	13.799.159	0	131.960.750
- cumulatieve afschrijvingen	34.886.906	12.626.637	12.221.653	0	0	59.735.196
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>45.186.996</u>	<u>10.224.553</u>	<u>3.014.846</u>	<u>13.799.159</u>	<u>0</u>	<u>72.225.554</u>
Afschrijvingspercentage	0-20%	4-20%	6,7 -33,3%	0,0%		

*) In 2017 is het huurcontract van het pand Nieuwe Hoek (financial lease) opgezegd.

*) In 2017 heeft een schattingswijziging van de afschrijvingstermijnen plaatsgevonden, voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de grondslagen van waardering en resultaatbepaling (5.1.4)

5.1.17 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT FINANCIELE VASTE ACTIVA

	Deelnemingen in groepsmaat- schappijen	Overige deelnemingen	Vorderingen op groepsmaat- schappijen	Vorderingen op participanten en op maatschappij- en waarin wordt deelgenomen (overige deelnemingen)	Overige effecten	Vordering op grond van compensa- tieregeling	Overige vorderingen	Totaal
	€	€	€	€	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2017	1.301.242							1.301.242
Mutaties uit hoofde van juridische fusie :								
Administratiekantoor Zorggroep Friesland BV	-18.029							-18.029
Resultaat deelnemingen	112.758							112.758
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>1.395.971</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.395.971</u>
Som waardeverminderingen								0

5.1.18 Overzicht langlopende schulden ultimo 2017 (enkelvoudig)

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale loop- tijd	Soort lening	Werke- lijke- rente	Restschuld 31 december 2016	Juridische fusie per 1 jan 2017	Nieuwe leningen in 2017	Aflossing in 2017	Restschuld 31 december 2017	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2017	Aflos- sings- wijze	Aflossing 2018	Gestelde zekerheden
		€			%	€		€	€	€	€			€	
ING Bank	1-jun-05	1.000.000	20	onderhands	3,06%	437.500	0	0	50.000	387.500	137.500	8	lineair	50.000	hyp. en pandrecht
ING Bank	1-aug-06	700.000	20	onderhands	3,06%	341.250	0	0	35.000	306.250	131.250	9	lineair	35.000	hyp. en pandrecht
Rabobank	29-dec-05	505.000	15	2e Hypotheek	0,58%	134.740	0	0	33.660	101.080	0	3	lineair	33.660	2e hypotheek
ABN AMRO	31-jan-95	2.125.960	36	hypotheek	2,47%	603.772	0	0	42.519	561.253	348.658	14	lineair	42.519	Pand Zonedauw 7
ING Bank	1-apr-09	2.000.000	10	onderhands	2,30%	500.000	0	0	200.000	300.000	0	2	lineair	200.000	hyp. en pandrecht
ING Bank	1-jun-15	11.000.000	10	hypotheek	2,34%	10.000.000	0	0	552.000	9.448.000	6.688.000	7	lineair	552.000	Pand Margrietstraat 1
Financial lease*)		32.316.419		fin lease	5,00%	23.308.298	0	0	1.430.217	21.878.081	14.693.951			1.432.329	
Subtotaal										32.982.164	21.999.359			2.345.508	
Groepsmaatschappijen															
TBF	27-mrt-07	400.980	10 jr		4,50%	240.587	0	0	0	240.587	0	0	lineair	240.588	
TBF	16-dec-11	1.625.000	20 jr.	achtergesteld	4,00%	1.625.000	0	0	0	1.625.000	1.137.500	14	jaarlijks	487.500	geen
TBF	6-aug-13	250.000	nb	nb	5,00%		250.000	0	0	250.000	0	0	nb		geen
Zorggroep Friesland	1-jan-09	69.075	5 jr.	Liniair	3,00%	69.075	0	0	69.075	0	0	0	eenmalig	0	geen
Subtotaal										2.115.587	1.137.500			728.088	
Totaal						37.260.222	250.000	0	2.412.471	35.097.751	23.136.859			3.073.596	

*) De financial lease betreft 7 panden; in 2017 in het huurcontract pand Nieuwe Hoek opgezegd

5.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

5.1.19.1 GESEGMENTEERDE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2017

SEGMENT Wiz

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	96.997.827	95.448.083
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	1.482.361	4.752.395
Overige bedrijfsopbrengsten	3.547.963	0
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>102.028.151</u>	<u>100.200.478</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	84.334.831	77.763.190
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	4.175.683	3.487.483
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	0	0
Overige bedrijfskosten	20.449.147	20.380.710
Som der bedrijfslasten	<u>108.959.660</u>	<u>101.631.383</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	-6.931.509	-1.430.905
Financiële baten en lasten	-787.986	-684.891
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>-7.719.495</u></u>	<u><u>-2.115.796</u></u>

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Toevoeging/(onttrekking):		
Bestemmingsreserve Huisvesting	-87.426	-91.658
Bestemmingsfonds aanvaardbare kosten	-7.719.495	-2.115.796
Algemene / overige reserves	87.426	91.658
	<u><u>-7.719.495</u></u>	<u><u>-2.115.796</u></u>

5.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

5.1.19.1 GESEGMENTEERDE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2017

SEGMENT ZvW

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	60.884.366	59.018.962
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	0	0
Overige bedrijfsopbrengsten	0	0
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>60.884.366</u>	<u>59.018.962</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	50.326.039	45.803.202
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	2.491.801	2.054.158
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	0	0
Overige bedrijfskosten	12.202.841	12.004.418
Som der bedrijfslasten	<u>65.020.681</u>	<u>59.861.778</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	-4.136.315	-842.816
Financiële baten en lasten	-470.223	-403.407
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>-4.606.538</u></u>	<u><u>-1.246.223</u></u>

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Toevoeging/(onttrekking):	0	
Bestemmingsfonds aanvaardbare kosten	0	0
Algemene / overige reserves	-4.606.538	-1.246.223
	<u><u>-4.606.538</u></u>	<u><u>-1.246.223</u></u>

5.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

5.1.19.1 GESEGMENTEERDE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2017

SEGMENT WMO

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	12.549.981	12.111.255
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	0	0
Overige bedrijfsopbrengsten	0	0
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>12.549.981</u>	<u>12.111.255</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	10.373.613	9.399.255
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	513.630	421.533
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	0	0
Overige bedrijfskosten	2.515.349	2.463.421
Som der bedrijfslasten	<u>13.402.592</u>	<u>12.284.209</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	-852.611	-172.954
Financiële baten en lasten	-96.926	-82.783
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>-949.537</u></u>	<u><u>-255.737</u></u>

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Toevoeging/(onttrekking):		
Bestemmingsfonds aanvaardbare kosten	0	-255.737
Algemene / overige reserves	-949.537	
	<u><u>-949.537</u></u>	<u><u>-255.737</u></u>

5.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

5.1.19.1 GESEGMENTEERDE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2017

SEGMENT Overig

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	1.315.313	1.612.341
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	1.788.646	1.758.185
Overige bedrijfsopbrengsten	4.202.665	8.398.834
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>7.306.624</u>	<u>11.769.360</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	6.039.538	9.133.918
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	299.037	409.633
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	0	0
Overige bedrijfskosten	1.464.441	2.393.880
Som der bedrijfslasten	<u>7.803.016</u>	<u>11.937.431</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	-496.392	-168.071
Financiële baten en lasten	-56.431	-622.655
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>-552.822</u></u>	<u><u>-790.726</u></u>
RESULTAATBESTEMMING		
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Toevoeging/(onttrekking):		
Algemene / overige reserves	-552.822	-790.726
	<u><u>-552.822</u></u>	<u><u>-790.726</u></u>

5.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

5.1.19.2 AANSLUITING TOTAAL RESULTAAT MET RESULTAAT SEGMENTEN

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Resultaat volgens gesegmenteerde resultatenrekeningen:		
SEGMENT Wiz	-7.719.495	-2.115.796
SEGMENT ZvW	-4.606.538	-1.246.223
SEGMENT WMO	-949.537	-255.737
SEGMENT Overig	-552.822	-790.726
	<u>-13.828.393</u>	<u>-4.408.482</u>
Resultaat volgens resultatenrekening	<u>-13.828.393</u>	<u>-4.408.482</u>

5.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

BATEN

16. Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	60.884.366	59.018.962
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)	96.997.827	95.448.083
Opbrengsten Jeugdwet	217.253	510.263
Opbrengsten Wmo	12.549.981	12.111.255
Overige zorgprestaties	1.098.060	1.102.078
Totaal	<u>171.747.487</u>	<u>168.190.641</u>

Toelichting:

Op de post opbrengsten zorgverzekeringswet is een bedrag van € 1.400.000 in mindering gebracht in verband met onzekerheden t.a.v. de gedeclareerde productie. Hiervan heeft € 900.000 betrekking op het registratieproces Planning=Realisatie 2017.

17. Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Subsidies Wlz/Zvw-zorg	1.482.361	4.752.395
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	1.788.646	1.758.185
Totaal	<u>3.271.007</u>	<u>6.510.580</u>

18. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Overige dienstverlening:		
Catering	1.025.677	851.692
Hotelmatige diensten	212.168	441.054
Overig ONS	928.430	1.119.291
Pluz-pakket	352.246	367.439
Wasserij	529.432	523.540
Winkelverkoop	472.708	486.404
Overige dienstverlening	415.360	376.763
<i>Overige opbrengsten (waaronder vergoeding voor uitgeleend personeel en verhuur onroerend goed):</i>		
Doorberekende personeelskosten	0	300.130
Doorberekende servicekosten	1.024.920	929.065
Verhuur onroerend goed	2.310.453	2.241.272
Overige opbrengsten	479.234	762.184
Totaal	<u>7.750.628</u>	<u>8.398.834</u>

5.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

LASTEN

19. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Lonen en salarissen	113.349.692	106.979.447
Sociale lasten	16.559.767	16.276.383
Pensioenpremies	8.239.954	8.090.108
<i>Andere personeelskosten:</i>		
Vervoerskosten	2.793.831	2.635.131
Overige personeelskosten	2.292.699	2.488.226
Subtotaal	<u>143.235.943</u>	<u>136.469.295</u>
Personeel niet in loondienst	7.838.078	5.630.270
 Totaal personeelskosten	 <u><u>151.074.021</u></u>	 <u><u>142.099.565</u></u>
 Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
Wlz	1590	1579
Wmo	209	191
Zvw	998	930
Overig	18	185
 Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	 <u><u>2.815</u></u>	 <u><u>2.885</u></u>
 Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is	 0	 0

Toelichting:

In de post lonen en salarissen is een bedrag begrepen van € 8.144.266 inzake de gevormde reorganisatievoorziening. Het totaal FTE's is verdeeld naar de segmenten op basis van een percentage van de omzet.

20. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	724.483	724.377
- materiële vaste activa	6.755.667	5.648.430
 Totaal afschrijvingen	 <u><u>7.480.150</u></u>	 <u><u>6.372.807</u></u>

5.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

LASTEN

22. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	10.367.260	10.939.537
Algemene kosten	10.853.346	10.983.208
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	3.031.737	2.561.335
Onderhoud en energiekosten:		
- Onderhoud	3.949.617	3.715.896
- Energiekosten gas	1.457.423	1.547.393
- Energiekosten stroom	833.094	792.622
- Energie transport en overig	137.741	430.869
Subtotaal	<u>6.377.875</u>	<u>6.486.780</u>
Huur en leasing	6.074.760	6.179.047
Dotaties en vrijval voorzieningen	-207.068	349.873
Boekresultaat desinvestering activa	133.868	-257.351
Totaal overige bedrijfskosten	<u><u>36.631.778</u></u>	<u><u>37.242.429</u></u>

23. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Rentebaten	1.659	19.872
Rentebaten groepsmaatschappijen	0	117.223
Subtotaal financiële baten	<u>1.659</u>	<u>137.095</u>
Rentelasten	-272.242	-302.063
Rentelasten groepsmaatschappijen	-88.326	-89.326
Resultaat deelnemingen	112.758	-542.209
Overige financiële lasten	-1.165.415	-997.233
Subtotaal financiële lasten	<u>-1.413.225</u>	<u>-1.930.831</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u><u>-1.411.566</u></u>	<u><u>-1.793.736</u></u>

5.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De Raad van Bestuur van Stichting KwadrantGroep heeft de jaarrekening 2017 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 19 juli 2018.

De Raad van Toezicht van de Stichting KwadrantGroep heeft de jaarrekening 2017 goedgekeurd in de vergadering van 19 juli 2018.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 5.1.2.

Gebeurtenissen na balansdatum

Op 2 maart 2018 heeft Vastgoed Beheer Zorggroep Friesland B.V. haar bedrijfspanden overgedragen aan Stichting Thuiszorg Beheer Friesland.

Daarnaast heeft op 2 maart 2018 Zorggroep Friesland B.V. haar aandelen in Vastgoed Beheer Zorggroep Friesland B.V. overgedragen aan Stichting Thuiszorg Beheer Friesland.

Op 5 maart 2018 heeft Stichting Thuiszorg Beheer Friesland haar aandelen in Zorggroep Friesland B.V. met haar dochtermaatschappij Van Smaak B.V. overgedragen aan de nieuwe (externe) eigenaar.

Op 1 juli 2018 is Stichting KwadrantGroep een financieringsovereenkomst aangegaan met de ING bank. De bestaande kredietfaciliteit van € 12.532.00 is daarbij uitgebreid met € 10.500000.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

W.G.

M.J.M. Nuijens 19 juli 2018
(voorzitter Raad van Bestuur KwadrantGroep)

W.G.

E. Kuiper 19 juli 2018
(lid Raad van Bestuur KwadrantGroep)

W.G.

Dhr. P.H.E.M. de Kort 19 juli 2018
(voorzitter Raad van Toezicht KwadrantGroep)

W.G.

Dhr. M.A. Ruys 19 juli 2018
(vicevoorzitter Raad van Toezicht KwadrantGroep)

W.G.

Mevr. G.L. Leusink 19 juli 2018
(lid Raad van Toezicht KwadrantGroep)

W.G.

Dhr. W.D. ten Have 19 juli 2018
(lid Raad van Toezicht KwadrantGroep)

W.G.

Mevr. J.E. Fijn van Draat 19 juli 2018
(lid Raad van Toezicht KwadrantGroep)

W.G.

Dhr. P.H. Stamsnijder 19 juli 2018
(lid Raad van Toezicht KwadrantGroep)

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

De resultaatbestemming vindt plaats overeenkomstig de statuten.

In artikel 2 lid 3 van de statuten is het volgende bepaald:

De stichting beoogt niet het maken van winst. Indien de stichting winst behaalt, kan deze uitsluitend worden aangewend ten bate van een instelling welke is vrijgesteld van vennootschapsbelasting op grond van artikel 5, lid 1, sub c, Wet op de vennootschapsbelasting 1969 juncto - artikel 4, Uitvoeringsbesluit vennootschapsbelasting 1971 (of (een) daarvoor in de plaats gekomen wettelijke bepaling(en)) of een algemeen maatschappelijk belang, zulks met inachtneming - van het bepaalde in artikel 285 lid 3 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

5.2.2 Nevenvestigingen

Stichting KwadrantGroep heeft geen nevenvestigingen.

5.2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.